

**FILOZOFICKÁ FAKULTA UNIVERZITY PALACKÉHO
V OLOMOUCI**

KATEDRA SLAVISTIKY

Kamčatka – objekt cestovního ruchu

Kamchatka – subject of tourism

Bakalářská práce

VYPRACOVALA:
OBOR:

Hana Hussianová
Ruština se zaměřením na hospodářsko-právní a turistickou
oblast

VEDOUCÍ PRÁCE:

Prof. PhDr. Zdeněk Pechal, CSc.

Olomouc 2015

Prohlašuji, že jsem práci vypracovala samostatně a uvedla všechny použité prameny.

V Olomouci,

podpis

Děkuji Prof. PhDr. Pechalovi, CSc., za konzultace, rady a připomínky, které mi během psaní diplomové práce poskytl.

podpis

OBSAH

ÚVOD	5
1 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ	6
1.1 CESTOVNÍ RUCH	6
1.1.1 ÚČASTNÍCI CESTOVNÍHO RUCHU	8
1.1.2 TYPOLOGIE CESTOVNÍHO RUCHU	9
1.1.3 SLUŽBY CESTOVNÍHO RUCHU	11
1.2 PŘEDPOKLADY ROZVOJE A ROZMÍSTĚNÍ CESTOVNÍHO RUCHU	14
1.3 CESTOVNÍ KANCELÁŘE A AGENTURY	16
1.4 MARKETING CESTOVNÍHO RUCHU	17
2 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ	19
2.1 ZÁKLADNÍ FAKTA	19
2.2 GEOGRAFICKÁ CHARAKTERISTIKA	21
3 PODMÍNKY PRO VSTUP A POHYB	23
3.1 VÍZOVÁ POVINNOST	23
3.2 DOPRAVA	24
3.3 DOPRAVA NA MÍSTĚ	24
4 TURISTICKÉ ATRAKTIVITY	26
4.1 TURISTICKÝ POTENCIÁL	26
4.2 SOPKY A VULKÁNY	27
4.3 VODA KAMČATKY	28
4.4 PŘÍRODNÍ REZERVACE	29
4.5 LOVECKÝ CESTOVNÍ RUCH NA KAMČATCE	30
4.6 KOMANDORSKÉ OSTROVY	30
5 CESTOVNÍ KANCELÁŘE V ČR	31
6 SWOT ANALÝZA CR NA KAMČATCE	34
ZÁVĚR	36
PEŽIOME	38
LITERATURA	44
ANOTACE	47

ÚVOD

Předložená práce se zabývá Kamčatkou jako objektem cestovního ruchu z pohledu cestovních kanceláří, které chtějí přilákat českého turistu. Hlavními cíli práce jsou identifikace možností cestovního ruchu na Kamčatce, zhodnocení turistického potenciálu Kamčatky a předpokladů pro rozvoj cestovního ruchu v této oblasti na základě teorie cestovního ruchu, porovnání zájezdů nabízených českými cestovními kancelářemi a navržení marketingových strategií pro zlepšení. Klademe si otázku, jestli se Kamčatka může řadit mezi atraktivní turistické destinace i přes svou vzdálenost od České republiky?

Přestože je Rusko největší zemí světa, čeští turisté navštěvují jen jeho nepatrnou část. V současné době se Kamčatka nachází spíše na okraji zájmu účastníků cestovního ruchu. Literatura nám také nenabízí mnoho východisek. Nejucelenější informace podává Málo známá Kamčatka od kolektivu autorů.¹

Odborná literatura nám poskytne teoretická východiska k základním pojmům cestovního ruchu a k marketingu cestovního ruchu. Po nashromáždění materiálů o Kamčatce z hlediska turismu provedeme SWOT analýzu. Výsledky a jiné dostupné informace nám poslouží k odhadu dalšího rozvoje cestovního ruchu v dané oblasti.

¹ KOŠTÁK, Martin, MAZUCH. Martin, ŠTĚPÁNEK, Pavel a SVOBODOVÁ, Jana. *Málo známá Kamčatka*. Praha: Academia, 2003, 198 s. ISBN 80-200-1130-7.

1 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ

Cestovní ruch patří mezi jednu z nejvíce a nejrychleji se rozvíjející ekonomickou oblast. V dnešní době představuje nový společensko-ekonomický fenomén naší moderní společnosti, tedy ekonomicky vyspělých zemí. Od druhé světové války se cestovní ruch nachází ve svém vrcholném období, přičemž se ho už účastní naprosto všechny společenské vrstvy ve vyspělých státech. Dnešní většinovou motivací cestujících je odpočinek a strávení volného času v jiném místě, než je místo jejich trvalého bydliště.²

Podle Reného Wokouna a Jiřího Vyslouzila spočívá význam cestovního ruchu v rozvoji lidského charakteru a úniku negativních vlivů civilizace.³ Cestovní ruch zahrnuje například dopravu, ubytovací a stravovací zařízení, služby cestovních kanceláří a agentur, práci průvodců a s nimi spojené služby tlumočnicků, ale také činnost bank a pojišťoven.

1.1 CESTOVNÍ RUCH

Synonymem pro termín cestovní ruch je mezinárodní výraz *turismus*, uznávaný ostatními světovými jazyky.

Cestovní ruch je složitý sociálně-ekonomický jev a je hodnocen různými vědními disciplínami, jako například z hlediska ekonomie, ekologie, geografie, sociologie a psychologie.⁴ Pojem cestovní ruch je těžké ohraničit jednou definicí a v odborné literatuře se vyskytuje řada formulací.

V roce 1931 A. Broman definoval jako: „Cesty, jež se podnikají za účelem zotavení, zábavy, obchodu a povoláním nebo i z jiných příčin /za zvláštními událostmi/, při nichž dochází k dočasné změně místa bydliště. Nepatří sem však dojíždění za prací.“⁵ Klasikové cestovního ruchu W. Hunziker a K. Krapfa v roce 1942 vydali dílo „Základy všeobecné nauky cestovního ruchu“ s definicí, která je považována za mezník pro zkoumání cestovního ruchu v oblasti vědy. Cestovní ruch neboli *turismus* formulovali jako

²PALATKOVÁ, Monika a Jitka ZICHOVÁ. *Ekonomika turismu*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, ISBN 978-80-247-3748-5, str. 14

³WOKOUN, René a Jiří VYSTOUPIL. *Geografie cestovního ruchu a rekreace I*. Praha 1: Státní pedagogické nakladatelství, 1987, 250 s. ISBN 17-205-87

⁴INDROVÁ, Jarmila a kol. *Cestovní ruch: [základy]*. Vyd. 2. přeprac. V Praze: Oeconomica, 2009, 121 s. ISBN 978-802-4515-694, str. 8

⁵INDROVÁ, Jarmila a kol. *Cestovní ruch: [základy]*. Vyd. 2. přeprac. V Praze: Oeconomica, 2009, 121 s. ISBN 978-802-4515-694, str. 9

„Souhrnné značení vztahů a jevů vznikajících na základě cesty a pobytu nerezidentů, pokud se pobytem nesleduje usídlení a pokud s ním není spojena žádná výdělečná činnost.“⁶

Nesrozumitelnost a nejasnost v definicích cestovního ruchu a vzhledem k dynamickému rozvoji tohoto oboru v posledních desetiletích vedla k tomu, že v roce 1991 Světová organizace cestovního ruchu uspořádala v Ottawě Mezinárodní konferenci o statistice cestovního ruchu. Tato událost se dá považovat za mezník a určitý pokrok v historii definování cestovního ruchu. Oficiální definicí podle WTO je tedy: „Cestovní ruch je činnost osoby cestující na přechodnou dobu do místa mimo její obvyklé prostředí, a to na dobu kratší než je stanovena, přičemž hlavní účel cesty je jiný, než vykonávání výdělečné činnosti v navštíveném místě.“⁷ Tato doba u mezinárodního cestovního ruchu představuje jeden rok, u domácího cestovního ruchu činí 6 měsíců. Jiný účel cesty než vykonávání výdělečné činnosti v této definici znamená, že výdělečná činnost není v navštíveném místě založena na trvalém či přechodném pracovním poměru. Cílem této konference měla být unifikace pojmu cestovní ruch a pojmů s ním spojených.

Teorii cestovního ruchu se věnuje i řada českých autorů. Jako příklad uvádíme J. Kašpara, J. Indrovou nebo R. Wokouna aj. K. Nejdla a M. Palatkové se zabývají marketingem a managementem cestovního ruchu.

Z námi uvedených definic vyplývají společné rysy cestovního ruchu a to: dočasný charakter změny místa pobytu, doprava účastníka mezi místem trvalého bydliště a místem přechodného pobytu, cesta bez účelu finančního zisku, sociologické činnosti, které cestovní ruch vyvolává, jako například zisk nových zážitků, navázání nových vztahů mezi lidmi, a v neposlední řadě také ekonomický aspekt cestovního ruchu. Máme na mysli spotřebu hmotných a nehmotných statků účastníky cestovního ruchu. Do definice cestovního ruchu naopak nespadá dočasná změna trvalého bydliště za účelem práce nebo dlouhodobá migrace.

⁶PALATKOVÁ, Monika a Jitka ZICHOVÁ. *Ekonomika turismu*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, ISBN 978-80-247-3748-5, str. 11

⁷ International Conference on Travel and Tourism Statistics. Conference Resolutions WTO. Madrid : 1991, July.

1.1.1 ÚČASTNÍCI CESTOVNÍHO RUCHU⁸

K problematice cestovního ruchu také patří řada dalších pojmů. Subjektem cestovního ruchu se rozumí jeho účastník. Mezi tyto termíny patří návštěvník, turista, jednodenní návštěvník (výletník) a stálý obyvatel (rezident) a je nutné mezi nimi rozlišovat.

Návštěvník v mezinárodním cestovním ruchu cestuje do jiné země, než kde má své trvalé bydliště, na maximální dobu dvanácti měsíců. Tato změna prostředí nesmí být podniknuta kvůli finančnímu výdělku. **Turista** v mezinárodním cestovním ruchu je druh návštěvníka, který cestuje do jiné země a stráví zde alespoň jednu noc v hromadném ubytovacím zařízení nebo v individuálním ubytování. Turistu ještě rozlišujeme podle délky pobytu na jiném místě, než kde má trvalé místo pobytu, na turistu na dovolené, který na daném místě pobude více než určitý počet nocí nebo dní, a na krátkodobě pobývajícího turistu, jenž nepřekročí tento počet, ale je to doba trvající déle než jeden den a zahrnuje i přenocování v ubytovacím zařízení. **Jednodenní návštěvník** v mezinárodním cestovním ruchu, v jiných pramenech uváděný jako výletník, stráví v navštívené zemi nebo místě méně než 24 hodin, přičemž nestráví noc v žádném ubytovacím zařízení. **Stálý obyvatel** v mezinárodním cestovním ruchu představuje osobu žijící v zemi alespoň jeden rok před odjezdem do jiné země na dobu kratší než jeden rok.

V případě Kamčatky můžeme brát v potaz pouze dva typy účastníků cestovního – návštěvníka a turistu. Jednodenní návštěvník je z výběru vyloučen, bereme-li v potaz geografické umístění Kamčatky, a tedy nutnost přespání v ubytovacím zařízení. Podle typologie sociologa Cohena z roku 1979 mezi potenciální účastníky cestovního ruchu na Kamčatce můžeme ještě přiřadit turistu-objevitele, který si individuálně volí cíl cesty a zároveň se chce cítit bezpečně, a turistu-tuláka, jenž nevyužívá služeb kanceláří a chce se stát dočasně součástí místního obyvatelstva.⁹

⁸NEJDL, Karel. *Management destinace cestovního ruchu*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 204 s. ISBN 978-80-7357-673-8

⁹HESKOVÁ, Marie. *Cestovní ruch pro vyšší odborné školy a vysoké školy*. Praha 1: Fortuna, 2006, ISBN 80-7168-948-3, str. 139

1.1.2 TYPOLOGIE CESTOVNÍHO RUCHU

Podle odborné literatury se cestovní ruch nejčastěji posuzuje z hlediska forem cestovního ruchu a druhů cestovního ruchu. Formu cestovního ruchu charakterizuje motivace účastníků cestovního ruchu. U druhů cestovního ruchu se posuzuje způsob uskutečnění cestovního ruchu. V praxi ovšem dochází k různým záměnám a nejednoznačným výkladům těchto dvou kritérií.¹⁰ Podle Wokouna také řada autorů cestovní ruch nedělí na druhy a formy. Jako příklad můžeme uvést M. Palatkovou a J. Zichovou, které v Ekonomice turismu¹¹ veškeré rozdělení cestovního ruchu označují na typy (typy podle místa realizace, typy podle délky pobytu, typy podle převažujícího motivu a důvodu cesty). Pro další část naší diplomové práce jsme vybrali charakteristické formy cestovního ruchu, které jsou realizovány na Kamčatce.

1.1.2.1 FORMY CESTOVNÍHO RUCHU

Mezi cestovní ruch hodnocený podle motivace účastníků patří: rekreační, sportovní, dobrodružný, myslivecký a rybářský, náboženský, lázeňský, zdravotní, obchodní, kongresový, stimulační.¹²

Sportovní cestovní ruch je zaměřený na obyvatelstvo, které upřednostňuje krátkodobé či dlouhodobé pobyty se sportovní náplní a je orientovaný na posílení fyzické odolnosti a zdraví. Sportovní turismus zahrnuje horskou a vysokohorskou turistiku, cykloturistiku, pěší turistiku, ale také táboření a řadu jiných konkrétních sportů. Můžeme zde zařadit i pasivní účastníky sportovního cestovního ruchu, tedy diváky sportovních utkání, mistrovství či olympiád, konajících se mimo místo trvalého bydliště.

Samostatně nebo jako specifická forma bývá udávána **lovecká** turistika (myslivecký a rybářský cestovní ruch), která zahrnuje pobyty orientované na lov zvěře nebo rybolov v řekách, jezerech a mořích. Drobná ve své knize Cestovní ruch o rybářském cestovním ruchu uvádí: „Účastníci rybářského cestovního ruchu jsou motivováni lovem

¹⁰DROBNÁ, Daniela a Eva MORÁVKOVÁ. *Cestovní ruch: pro střední školy a pro veřejnost*. 1. vyd. Praha: Fortuna, 2004, 205 s. ISBN 80-716-8901-7

¹¹PALATKOVÁ, Monika a Jitka ZICHOVÁ. *Ekonomika turismu*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, ISBN 978-80-247-3748-5

¹²HESKOVÁ, Marie. *Cestovní ruch pro vyšší odborné školy a vysoké školy*. Praha 1: Fortuna, 2006, ISBN 80-7168-948-3, str. 21

ryb na udici nebo loveckým potápěním na potocích, řekách, jezerech, přehradách, rybnících a v mořích. Čeští turisté se s oblibou zúčastňují především rybolovných akcí v mořích Norska, Řecka, Chorvatska, ve švédských jezerech, španělských řekách aj. Náročnější zájemci loví různé trofejní ryby, např. lososy v Kanadě, sumce a jesetery v Mongolsku a Rusku.¹³ Toto odvětví turismu je velmi výnosné.¹⁴ Zároveň spadá pod přísnou legislativu, která zabezpečuje ochranu životního prostředí a zvířat.

Dobrodružný cestovní ruch (adrenalinová dovolená) se specializuje na tu část obyvatelstva, která ve spojitosti s místem svého pobytu aktivně vyhledává nebezpečné činnosti, ve kterých mohou vyzkoušet svoji fyzickou a morální odolnost. Tento typ turismu Hesková řadí k odvětvím sportovního turismu. Typické pro tuto formu cestovního ruchu je jistá úroveň nebezpečí a emocionální vypjetí, které účastníci podstupují. Jako motivaci u dobrodružného cestovního ruchu Hesková uvádí: „Aspekty dobrodružství souvisejí s kategoriemi emocionálního a iracionálního života člověka, který má v každodenním životě všechno racionálně uspořádané, organizované, pravidelné, a ve kterém dobrodružství v původní slova smyslu nemá takřka žádné místo. Jde o touhu člověka změnit alespoň na krátký čas každodenní způsob života na alternativní způsob života vykonáváním rozličných aktivit, např. noční putování, zdolávání vysoko položených míst, cestování do odlišných končin světa, pěstování extrémních, tzv. adrenalinových sportů, např. bungee jumping, kanoning, rafting.“¹⁵

Drobná uvádí **přírodní** cestovní ruch jako jednu z forem. Turisté jsou motivováni zájmem o přírodu, o pobyt v ní a její prozkoumávání. Patří sem zejména návštěvy chráněných přírodních oblastí, rezervací, národních parků, apod. Z přírodního cestovního ruchu se vyděluje ekoturismus. Pobyt, konaný v rámci ekoturismu, by neměl narušovat okolní životní prostředí a měl by být šetrný k navštívené oblasti. Činnosti, které provádíme, jako například pozorování a fotografování zvířat a rostlin, procházky, veslování, by neměly narušovat přírodní hodnotu.¹⁶

¹³ DROBNÁ, Daniela a Eva MORÁVKOVÁ. *Cestovní ruch: pro střední školy a pro veřejnost*. 1. vyd. Praha: Fortuna, 2004, 205 s. ISBN 80-716-8901-7, str. 145

¹⁴ INDROVÁ, Jarmila a kol. *Cestovní ruch: [základy]*. Vyd. 2. přeprac. V Praze: Oeconomica, 2009, 121 s. ISBN 978-802-4515-694, str. 20

¹⁵ HESKOVÁ, Marie. *Cestovní ruch pro vyšší odborné školy a vysoké školy*. Praha 1: Fortuna, 2006, 224 s. ISBN 80-7168-948-3, str. 23 —24

¹⁶ DROBNÁ, Daniela a Eva MORÁVKOVÁ. *Cestovní ruch: pro střední školy a pro veřejnost*. 1. vyd. Praha: Fortuna, 2004, 205 s. ISBN 80-716-8901-7, str. 17

1.1.3 SLUŽBY CESTOVNÍHO RUCHU

Podle Kotlera je služba: „... jakákoliv činnost nebo prospěch, které jedna strana může nabídnout druhé a které jsou v podstatě nehmotné a nevytvářejí vlastnictví čehokoli. Její produkce se může nebo nemusí vázat k fyzickému produktu.“

Podstatnou část služeb tvoří cestovní ruch. Různé světové organizace se liší v klasifikaci cestovního ruchu. Například WTO a Mezinárodní měnový fond do služeb turismu zařazují hotely a restaurace, služby cestovních kanceláří a agentur, služby průvodců a tlumočnicků. Širší pohled na turistické služby zastává OSN, která zohledňuje přímé i nepřímé vlivy.¹⁷

V naší práci se zaměřujeme na základní služby tedy na ubytovací, stravovací a dopravní služby. Kromě nich existuje řada dalších služeb, například pasové, vízové a celní, služby týkající se financí (pojišťovací, bankovní – hotovostní a bezhotovostní platební styky, směnárny) a zdravotní služby.

1.1.3.1 UBYTOVACÍ SLUŽBY

Indrová ubytovací služby popisuje jako: „Umožnění přechodného pobytu mimo místo trvalého bydliště.“¹⁸

Spolu se stravovacími službami je ubytování součástí materiálně-technických předpokladů, které zabezpečují realizaci cestovního ruchu.¹⁹ V organizovaném cestovním ruchu jsou tyto služby často spojeny dohromady.

Indrová nabízí rozdělení ubytovacích služeb podle následujících kategorií podle počtu pokojů, podle doby realizace provozu ubytování, podle umístění, podle účastníků cestovního ruchu. Co se týče druhu zařízení v České republice ve shodě s platnou metodikou,²⁰ rozlišujeme hotel, motel, penzion, hotel, kemp, chatovou osadu,

¹⁷PALATKOVÁ, Monika. *Mezinárodní cestovní ruch: analýza pozice turismu ve světové ekonomice*.... 1. vyd. Praha: Grada, 2011, 221 s. ISBN 978-80-247-3750-8

¹⁸INDROVÁ, Jarmila a kol. *Cestovní ruch: [základy]*. Vyd. 2. přeprac. V Praze: Oeconomica, 2009, 121 s. ISBN 978-802-4515-694, str. 31

¹⁹HRALA, Václav. *Geografie cestovního ruchu*. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 2000, 110 s. ISBN 80-245-0099-X

²⁰Sbírka zákonů č. 137/1998, *Vyhláška Ministerstva pro místní rozvoj o obecných technických požadavcích na výstavbu*

nabízející ubytování v chatách, srubech a bungalovech, a turistickou ubytovnu. Přední místo mezi ubytovacími zařízeními zaujímá hotel.²¹

V Ruské federaci se hotely odstupňují počtem hvězd.²² Podle různých kritérií a kvalitou zařízení a služeb hotely mohou získat od jedné do pěti hvězd. Hodnotí se umístění a vzhled hotelu, okolí, počet pater, dostupnost výtahu, vybavení pokojů atd.²³

1.1.3.2 STRAVOVACÍ SLUŽBY²⁴

Kvalitní stravovací služby jsou nezbytnou součástí materiální základy uskutečňujících cestovní ruch, neboť uspokojují jednu ze základních lidských potřeb. Stravovací služby také mohou představovat samotný cíl cestovního ruchu. Účastníky motivuje zájem o nová jídla, exotickou kuchyni nebo o návštěvu oblastí, kde se pěstují známé odrůdy vína nebo kde se vyrábí národní produkty dané země, například sýry.

Stravovací služba může také tvořit část dopravní služby, například ve vlacích v podobě jídelního vozu nebo v hotelech ve formě ubytování se snídaní, polopenze, plné penze nebo all inclusive.

Pokud účastník nevyužívá stravovacích služeb různých provozoven, jedná se o individuální stravování. Při opačném výběru hovoříme o společném stravování. Různé kategorie stravovacích zařízení splňují také jiné potřeby, například bary a restaurace mohou zastávat také funkci společensko-zábavní.

V posledních letech jsou také čím dál více populární fast-foodové řetězce díky svému rozšíření, stálé úrovni jídla a rychlosti služeb. Na Kamčatce je zástupcem rychlé občerstvení například řetězec МаккамБургер.²⁵

²¹INDROVÁ, Jarmila a kol. *Cestovní ruch: [základy]*. Vyd. 2. přeprac. V Praze: Oeconomica, 2009, 121 s. ISBN 978-802-4515-694, str. 31

²² Менеджмент туризма. [online]. [cit. 2014-11-17]. Dostupné z: <http://vfmgiiu-tourism.ru/sistema-upravleniya-turizmom-33/gostinicy-372/standartnaya-klassifikaciya-sredstv-razmesc-heniya-turistov-373/index.html>

²³Поиск Закона: правовой портал. [online]. [cit. 2014-11-17]. Dostupné z: <http://poisk-zakona.ru/99908.html>

²⁴INDROVÁ, Jarmila a kol. *Cestovní ruch: [základy]*. Vyd. 2. přeprac. V Praze: Oeconomica, 2009, 121 s. ISBN 978-802-4515-694, str. 41

²⁵Трипадвизор. [online]. [cit. 2014-11-17]. Dostupné z: http://www.tripadvisor.ru/ShowUserReviews-g298492-d6351430-r218560762-MakkamBurger-Petropavlovsk_Kamchatsky_Kamchatka_Krai_Far_Eastern_District.html

1.1.3.3 DOPRAVNÍ SLUŽBY

Dopravní prostředky se vyvíjí zároveň s cestovním ruchem. Dnes převládá využití automobilů a letadel. Doprava také patří mezi realizační podmínky cestovního ruchu. Důraz se klade na rychlost, bezpečnost, kvalitu, kvantitu cenu a v neposlední řadě i na frekvenci. Jejím významu napomáhá modernizace posledních let.²⁶

Mervart dopravu v cestovním ruchu popisuje následovně: „... bez dopravy nelze realizovat přesun účastníků cestovního ruchu z výchozího místa do cílové destinace ani nelze provádět jeho pohyb v rámci vybrané cestovní destinace. Toto je základním významem dopravy v cestovním ruchu, mimoto existuje zejména u některých dopravních druhů význam, kdy je doprava sama cílem cestovního ruchu.“²⁷ Doprava jako samotný cíl cestovního ruchu může představovat například jízda v historické parní soustavě nebo let balónem.

Základní druhy dopravy jsou železniční, silniční, letecká a vodní doprava. Dopravu zajišťují cestovní kanceláře a agentury, v případě neorganizovaného cestovního ruchu si účastník dopravu plánuje individuálně.

Železniční dopravu můžeme zařadit k těm nejstarším. Využívat se začala v počáteční fázi cestovního ruchu v letech 1850 – 1914. Výhodami tohoto druhu je velká kapacita, komfort a bezpečí. Navíc ve většině zemí existuje železniční síť. Pro větší vzdálenosti je vhodnější využívat leteckou dopravu, přestože dnešní vlaková soupravy nabízí možnost lůžkových, jídelních a bufetových vozů. Oproti letecké přepravě mají vlaky nevýhodu v rychlosti. Pro realizaci tohoto druhu cestování je nutný dobrý stav infrastruktury.

Silniční dopravu využívají účastníci cestovního ruchu v moderní podobě zhruba od roku 1915, masově od roku 1945. V dnešní době patří mezi dominantní způsob dopravy. Často je využívána společně s ostatními druhy dopravy. Nespornými výhodami jsou komfort a možnost přepravy na místa, kde chybí železniční infrastruktura a neexistuje možnost realizace letecké dopravy. Rozšířené je i využití vlastního dopravního prostředku, což ale často přispívá ke zhoršení situace na silnicích a vedou k dopravním zácpám.

²⁶Monika a Jitka ZICHOVÁ. *Ekonomika turismu*. 1. Vyd 1. Praha: Grada, 2011, ISBN 978-80-247-3748-5, str. 14

²⁷MERVART, Michal. *Doprava v cestovním ruchu*. Vyd. 1. V Praze, 2011, 75 s. ISBN 978-80-85970-70-8

Letecká doprava se může označit jako nejmladší forma dopravy. V porovnání s ostatními druhy dopravy dokáže za krátkou dobu překonat velkou vzdálenost. To z ní tvoří neoddělitelnou součást moderního cestovního ruchu. Tato výhoda ovšem způsobuje vyšší náklady na přepravu, tudíž účastníci cestovního ruchu musí zaplatit více za letenku. Další nevýhoda se jeví ve vzdálenosti letišť od turistických středisek. Některé země nebo části zemí ani neumožňují přistání letadel.

Vodní doprava se uskutečňuje na moři či v rámci země (vnitrostátní). V mnohých případech tato doprava představuje i samotný cíl cesty. V minulosti ovšem patřila k nejrozšířenějším druhům. Důležitou roli hrála v objevitelských plavbách. Mezi výhody patří vysoká kapacita. S růstem popularity letecké dopravy se vodní přeprava ocitla v pozadí, především díky své nízké rychlosti.

1.2 PŘEDPOKLADY ROZVOJE A ROZMÍSTĚNÍ CESTOVNÍHO RUCHU²⁸²⁹

Na rozmístění cestovního ruchu působí řada faktorů. První velkou skupinou jsou stimulační faktory, které se dělí na objektivní a subjektivní faktory.

Objektivní faktory cestovního ruchu ovlivňuje politická situace a uspořádání. Pro existenci cestovního ruchu je naprosto nezbytné mírové prostředí dané země. Různé vojenské a politické konflikty vedou ke snížení rozvoje cestovního ruchu až postupně k jeho úplnému vymizení. Různé totalitní a diktátorské režimy omezují pohyb přes hranice země, což má negativní vliv, jak na domácí, tak na mezinárodní cestovní ruch. Dalším objektivním faktorem je ekonomická situace země a dosažená životní úroveň obyvatelstva. Domácí i mezinárodní cestovní ruch se proto nejvíce rozvíjí v bohatých zemích. Kvalita životního prostředí také ovlivňuje rozmístění turismu.

Různé psychologické motivace obyvatelstva k účasti v cestovním ruchu se řadí mezi subjektivní faktory. Důležitou roli zde hraje reklama a propagace, které mají za účel nalákat potenciální zájemce k návštěvě a navýšit atraktivitu konkrétní země či místa.

²⁸HRALA, Václav. *Geografie cestovního ruchu*. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 2000, 110 s. ISBN 80-245-0099-X

²⁹WOKOUN, René a Jiří VYSTOUPIL. *Geografie cestovního ruchu a rekreace I*. Praha 1: Státní pedagogické nakladatelství, 1987, 250 s. ISBN 17-205-87

K propagaci se dá využívat televizní reklamy, většinou se ale dává přednost inzerci v novinách, časopisech a na internetu. Pro turistické kanceláře a agentury jsou důležité brožury a katalogy, jež by měly zaujmout účastníky cestovního ruchu a zároveň jim podat praktické informace.³⁰

Další skupina faktorů, podílející se na umístění cestovního ruchu, jsou lokalizační podmínky. Patří zde přírodní poměry a klima dané země či místa pobytu. V celosvětovém měřítku jsou nejvíce úspěšné země nacházející se v mírném a subtropickém pásu. Příliš vysoké či nízké teploty spolu s velkou vlhkostí nebo naopak suchem mají negativní dopad na rozvoj turismu. Oblasti s těmito extrémními přírodními podmínkami spadají do speciální kategorie cestovního ruchu. Pro rychlý a správný rozvoj turismu jsou vhodné oblasti s vysokými teplotami v létě a zároveň s přístupem k moři, kde nedochází k nečekaným teplotním změnám (oblast Středozemního moře). Z těchto poznatků můžeme usoudit, že se na cestovním ruchu podílí i časová realizace, a proto je pro turismus velmi důležitá sezónnost.

Morfologické poměry dané země či místa jsou rozhodující pro různé typy cestovního ruchu. Příliš obtížný a nebezpečný terén (vysoké hory, sopky a vulkány) nebývají vhodné pro většinu účastníků cestovního ruchu a přednost jim dává menšinová část. Rostliny a zvířata mají celkově menší vliv na rozvoj cestovního ruchu. Významné jsou například pro řadu afrických zemí, které mohou být pro turisty atraktivní díky safari, nebo pro země, jež jsou známy svými národní parky a rezervacemi. Tomuto vlivu také podléhá především lovecký cestovní ruch, jehož účastníci cestují například za lovem či rybolovem exotických zvířat.

Na rozvoj turismu působí i řada kulturně-historických a společenských podmínek.³¹ Kulturně-historické památky jsou z hlediska turismu ty nejatraktivnější.³² Zájmu účastníků cestovního ruchu podléhají architektonické památky různých stylů a samotná jejich výzdoba, výtvarné umění a umělecky hodnotné předměty. Určitý význam pro turismus mají i kulturní zařízení, jako jsou muzea, galerie, přehlídky, ale také divadla, kina, operní představení a koncerty. Součástí cestovního ruchu jsou náboženské slavnosti

³⁰HORNER, Susan a John SWARBROOKE. *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času: [aplikovaný marketing služeb]*. Praha: Grada, c2003, ISBN 80-247-0202-9, str. 277.

³¹JAROLÍMKOVÁ, Liběna. *Informatorium pro studenty oboru cestovní ruch*. Praha: Oeconomica, 2009, 84 s. ISBN 978-80-245-1612-7, str. 9 - 10

³²HRALA, Václav. *Geografie cestovního ruchu*. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 2000, ISBN 80-245-0099-X, str. 18

a poutě, které byly populární i před turistickým boomem. Místa bohatá na kulturní a jiné programy a akce jsou také velkým lákadlem pro turisty.

V neposlední řadě přispívá k rozvoji turismu také sport a sportovní akce. Různá sportovní mistrovství a především olympijské hry znamenají pro pořádající zemi příliv nových turistů.

Poslední skupina, do které spadá doprava, ubytování a strava, se nazývá realizační.

1.3 CESTOVNÍ KANCELÁŘE A AGENTURY

Indrová o službách cestovních kancelářů a agentur píše: „... zajišťují obstaravatelské (zprostředkovatelské) služby a poskytují některé vlastní služby. Vystupují jako mezičlánek mezi účastníkem cestovního ruchu a dodavatelem jednotlivých služeb cestovního ruchu.“³³

Cestovní kanceláře se řadí mezi živnosti koncesované a cestovní agentury mezi živnosti ohlašovací vázané.³⁴ Cestovní kanceláře se označují za velkoobchody, které stojí mezi producentem primárního produktu a maloobchodním prodejce, přičemž samy mohou představovat producenty.³⁵ Cestovní agentury spojují velkoobchody se zákazníky.

Cestovní kanceláře a cestovní agentury zastupují řadu funkcí, například: zprostředkovatelskou, překlenovací, informační, realizační, ekonomickou,...³⁶

Cestovní kanceláře a agentury působí jako spojovací články mezi poptávkou a nabídkou na trhu turismu.³⁷ V zahraničním výjezdovém cestovním ruchu nabízí řadu služeb, například: finanční (prodej cizí měny) a pojišťovací (cestovní pojištění), ubytovací a stravovací, průvodcovské, dopravní,...

Cestovní kanceláře mohou také nabízet balíčky složené z produktů zahraničních destinací a služby zástupců v rekreačních střediscích. Jedním z typů balíčků je zájezd.

³³INDROVÁ, Jarmila a kol. *Cestovní ruch: [základy]*. Vyd. 2. přeprac. V Praze: Oeconomica, 2009, 121 s. ISBN 978-802-4515-694, str. 59

³⁴Zákon o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu č. 159/1999 Sb.

³⁵HORNER, Susan a John SWARBROOKE. *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času: [aplikovaný marketing služeb]*. Praha: Grada, c2003, ISBN 80-247-0202-9, str. 297

³⁶INDROVÁ, Jarmila a kol. *Cestovní ruch: [základy]*. Vyd. 2. přeprac. V Praze: Oeconomica, 2009, 121 s. ISBN 978-802-4515-694, str. 61

³⁷PALATKOVÁ, Monika a Jitka ZICHOVÁ. *Ekonomika turismu*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, ISBN 978-80-247-3748-5, str. 30

Na Kamčatce je realizovatelný dlouhodobý zájezd (doba pobytu je delší než 3 dny), z hlediska tematického zaměření můžeme zorganizovat například zájezd rekreační, kulturně-poznávací, sportovní a lovecký.³⁸

Cestovní kanceláře a agentury své produkty a služby propagují především pomocí katalogů, prospektů a brožur. Řada cestovních kanceláří využívá média a televizi. V dnešní době je nezbytné, aby se cestovní kancelář a agentura prezentovala i na internetu prostřednictvím webových stránek. Také mohou apelovat na své pracovníky, aby zájezdy prodávali přímo.³⁹

1.4 MARKETING CESTOVNÍHO RUCHU

Kotler marketing chápe jako: „Společenský a manažerský proces, jehož prostřednictvím uspokojují jednotlivci a skupiny své potřeby a přání v procesu výroby a směny produktů a hodnot.“⁴⁰ Marketing cestovního ruchu je specifický. Krippendorff ho v roce 1971 ve svém díle Marketing cestovního ruchu definuje jako: „Systematickou a koordinovanou orientaci podnikatelské politiky cestovního ruchu na místní, regionální, národní a mezinárodní úrovni na co nejlepší uspokojování potřeb určitých skupin zákazníků při dosažení přiměřeného zisku.“

V cestovním ruchu nabídku tvoří turistické služby. Podléhají určitým speciálním vlivům. Sezónnost, která způsobuje, že jsou během roku různou mírou využívány. S tím souvisí i potřeba služby být pružná a rychle se přizpůsobovat. Kromě služeb jsou součástí nabídky také atraktivita cílové destinace a její vybavenost – suprastruktura a infrastruktura (sekundární nabídka).⁴¹ Tyto aspekty se musí neustále zlepšovat a rozšiřovat, protože účastníků je mnoho mají neustále větší požadavky.⁴² Atraktivita cílové destinace jsou hlavní složkou nabídky, protože dokáží přilákat největší množství účastníků cestovního ruchu. M. Palatková je dělí do čtyř skupin: na přírodní, kulturně-historické, organizované

³⁸DROBNÁ, Daniela a Eva MORÁVKOVÁ. *Cestovní ruch: pro střední školy a pro veřejnost*. 1. vyd. Praha: Fortuna, 2004, 205 s. ISBN 80-716-8901-7, str. 181

³⁹HORNER, Susan a John SWARBROOKE. *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času: [aplikovaný marketing služeb]*. Praha: Grada, c2003, ISBN 80-247-0202-9, str. 300

⁴⁰KOTLER, Philip a KELLER, Kevin Lane. *Marketing management*. Praha: Grada Publishing, 2007. ISBN 978-80-247-1359-5.

⁴¹PALATKOVÁ, Monika a Jitka ZICHOVÁ. *Ekonomika turismu*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, ISBN 978-80-247-3748-5, str. 58.

⁴²DROBNÁ, Daniela a Eva MORÁVKOVÁ. *Cestovní ruch: pro střední školy a pro veřejnost*. 1. vyd. Praha: Fortuna, 2004, 205 s. ISBN 80-716-8901-7

a společenské.

Poptávka v cestovním ruchu je také sezónní. Vývoj poptávky závisí na finanční situaci účastníků a jejich zvycích, ale také například na ceně nabízených služeb. Rozvoj poptávky navyšuje důležitost dopravy.

Marketingové nástroje se v cestovním ruchu využívají klasický marketingový mix 4P, ale rozšiřují se i na 8P. Produkt v cestovním ruchu zjednodušeně představuje zájezd. Záleží na mnoha faktorech, například na atraktivitě zájezdu na jeho uvedení na trh. Zájezd se k zákazníkovi dostává prodejní cestou (Place). V zahraničním turismu se součástí této cesty stávají cestovní kanceláře. Cena (Price) zájezdu a ostatních služeb je v zahraničním cestovním ruchu důležitým nástrojem. Pro zvýšení atraktivity místa můžeme využít například systému slev. Cena by ovšem neměla být příliš nízká, aby nevzbuzovala obavy u účastníků cestovního ruchu. V mezinárodním cestovním ruchu se služby a produkty propagují (Promotion) reklamou nebo katalogem. Různé veletrhy a výstavy mohou také podpořit jejich prodej. Neméně důležitou roli hrají vztahy s veřejností (Public relations) – tzn. vztahy s veřejností, tiskem, webové stránky⁴³

Závěr:

Literaturou získané teoretické poznatky jsou v praktické části bakalářské práce použity na konkrétní dílčí jevy týkající se turismu.

Cestovní ruch se definuje pobytem mimo trvalé bydliště bez účelu finančního zisku. V současném moderním světě turismus hraje podstatnou roli a odborníci jej podrobují analýze z různých úhlů pohledu. Pro cestovní ruch neexistuje jedna určitá definice, a proto se pro zpřehlednění vymezují také účastníci turismu a jejich motivace, typologie cestovního ruchu, ale mimo jiné aspekty svázané s tímto jevem se určuje také například základní podmínky pro vznik a rozvoj cestovního ruchu. Výskyt turistických atraktivit v dané destinaci není jedinou důležitou složkou cestovního turismu. Velmi vážnou roli plní také realizační podmínky ve formě ubytování, stravování a dopravy. Všem jednotlivým součástím cestovního ruchu jsou věnovány definice, které podrobněji určují veškeré jejich

⁴³ DROBNÁ, Daniela a Eva MORÁVKOVÁ. *Cestovní ruch: pro střední školy a pro veřejnost*. 1. vyd. Praha: Fortuna, 2004, 205 s. ISBN 80-716-8901-7, str. 57 - 62

náležitosti.

V dnešní době je nedílnou součástí cestovního ruchu marketing, bez něhož se i destinace s předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu nemohou plně rozvíjet. Marketing cestovního ruchu využívají cestovní kanceláře. Cenné teoretické poznatky, získané z odborné literatury, nám dále slouží v následujících kapitolách naší bakalářské práce, ve které hodnotíme turistický potenciál Kamčatky a dále k vybrané oblasti přistupujeme z pohledu cestovních kancelářů.

2 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ⁴⁴

Následující kapitola obsahuje obecné informace o Kamčatce, které tuto oblast přiblíží, především její geografii a sociálně-kulturní prostředí, státní zřízení, historii. Tyto poznatky slouží k získání všeobecného přehledu a k osvojení si určitého informačního rámce o Kamčatce. Kapitola vychází ze získaných teoretických poznatků o předpokladech a rozvoji cestovního ruchu.

2.1 ZÁKLADNÍ FAKTA⁴⁵

Poloostrov Kamčatka, nacházející se na severovýchodě asijské části Ruska, má rozlohu 370 tisíc km², délku 1200 km, šířku 450 km. Je to obrovské území s horskými hřbety, rovinami na pobřeží a vulkány. Poloostrov na západě omývá Ochotské moře, z východu Beringovo moře a Tichý oceán, který zapříčiňuje rychlé změny podnebí. Na východě se nachází Komandorské ostrovy a Karaginský ostrov. Mezi Kamčatkou a japonskými ostrovy leží sopečné Kurilské ostrovy.

Objevení Kamčatky se spojuje se jménem Vladimíra Atlasova, který v roce 1697 vstoupil se svým oddílem kozáků, sloužících carovi, na Kamčatku. Z jeho poznatků se Kamčatka začala označovat jako poloostrov. Kamčatka je také spojována se jmény Bering a Krašennikov, který poté sepsal své dílo *Opisanije zemli Kamčatki*.

⁴⁵ OČOVSKÝ A KOL., Štefán. *Malá zemepisná encyklopédia ZSSR*. Bratislava: Obzor, 1977. ISBN 65-061-77, str. 326

Po sovětské revoluci byla Kamčatka krátce součástí Dálněvýchodní republiky. Kamčatská oblast vznikla 20. října v roce 1923, ale byla součástí Chabarovského kraje do roku 1956. V říjnu roku 2005 proběhlo v Kamčatské oblasti a Korjackém autonomním okruhu referendum o sloučení obou federálních celků. V lednu roku 2006 bylo oznámeno, že sloučení bude platné od 1. července 2007. Později v roce 2006 Státní дума rozhodla, že nový objekt ponese název Kamčatský kraj.⁴⁶⁴⁷

Na Kamčatce se rozkládá Kamčatský kraj, což je federální subjekt Ruské federace. Kamčatská oblast spadá pod Dálněvýchodní federální okruh. Ke kraji také patří přilehlé Komandorské ostrovy a Karaginský ostrov. Kamčatský kraj na severozápadě hraničí s Magadanskou oblastí a na severu s Čukotským autonomním okruhem. Na Kamčatce žije okolo 319 864 stálých obyvatel. Většinu z nich tvoří etničtí Rusové, poté následují Ukrajinci, Korjaci, Tataři a Bělorusové.⁴⁸ Původní obyvatelstvo, Evenkové, vymírají.

Kamčatský kraj se skládá z 68 územních celků a to z 3 městských okruhů, 11 vesnic městského typu a 49 obcí.⁴⁹

Administrativním, vědeckým a kulturním centrem je Petropavlosk-Kamčatskij s 204 tisíci obyvateli. Po expedici v roce 1745 zde byl založen přístav. Město se nachází pod sopkami a tato výhodná pozice vždy chránila město před pokusy cizích vojsk o jeho zachycení. Poslední pokus proběhl za Krymské války v letech 1853 – 1856. Blízkost sopek však také znamená neustálou seizmickou činnost, na kterou jsou ovšem stálí obyvatelé zvyklí. V minulém století došlo k prudkému rozvoji Petropavlovsk. V dnešní době Petropavlosk představuje základnu pro lov ryb a výrobu kvalitně vybavených lodí.⁵⁰

⁴⁶ HEANEY, Dominic. *The Territories of the Russian Federation*. 1999. vyd. London: Routledge, 2007. ISBN 978-185743-418-7, str. 287.

⁴⁷ ПИРАГИС, Александр Петрович. Piragis. *ПИРАГИС, Александр Петрович*. [online]. [cit. 2014-12-09]. Dostupné z: <http://www.piragis.ru/publikatscii-po-istorii-kamchatki/administrativnoe-podchinenie-kamchatki-1697-2007.html>

⁴⁸ HEANEY, Dominic. *The Territories of the Russian Federation*. 1999. vyd. London: Routledge, 2007. ISBN 978-185743-418-7

⁴⁹ Kamstat. [online]. [cit. 2014-12-09]. Dostupné z: <http://www.kamstat.ru/public/DocLib3/%D0%9A%D0%B0%BC%D1%87%D0%B0%D1%82%D1%81%D0%BA%D0%B8%D0%B9%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%B5%D1%81%D0%BA%D0%B8%D0%B9%20%D0%B5%D0%B6%D0%B5%D0%B3%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D0%BA,%202009.pdf>

⁵⁰ AKSENOVA, Marija. *Rossija: fizičeskaja i ekomičeskaja geografija*. 2. vyd. Moskva: Avanta, 2001, 700 s. ISBN 58-950-1027-X, str. 628 – 629

Do roku 2006 okolo Petropavlovsk nebyla žádná železnice. Letiště Jelizovo se nachází 30 kilometrů od tohoto města.

Petropavlovské instituty pro výzkum vulkanické činnosti a geochemii jsou známy po celém světě. Turisté zde mohou navštívit muzeum námořnictví, etnografické muzeum nebo místní expozici historie a přírody.

Dalšími významnějšími městy Kamčatského kraje jsou například Ust'-Kamčatsk, a Jelizovo.

Hlavní průmyslové odvětví na Kamčatce představuje zpracování mořských živočichů a především jejich lov. Ve vodách okolo Kamčatky žije velké množství ryb a krabů a tvoří polovinu celkové rybí populace v Rusku. Kromě rybolovu významnou roli zastává lov kožešinových zvířat. Díky obrovským lesům se zde v minulosti také rozvíjel dřevařský průmysl. Kvůli drsnému podnebí se hospodářství zužuje na chov sobů a pěstování zeleniny ve sklenících, k jejichž ohřívání se využívají vody horkých pramenů.

2.2 GEOGRAFICKÁ CHARAKTERISTIKA ^{51 52 53 54}

Východní pobřeží Kamčatky je velmi členité a nachází se zde mnoho zálivů (Avačský, Kronocký, Kamčatský, Jezerný a Karaginský) a skalnatých poloostrovů (Šinpunský, Kronocký, Kamčatský, Jezezný). Západní pobřeží se vyznačuje menší členitostí, leží zde Západokamčatská nížina s bažinami, která pokračuje Středokamčatským hřbetem. Zde se nachází stále činné sopky – Ključevská sopka (4750 m. n. m., jedna z nejvyšších činných sopek světa), Šiveluč a Ičianska sopka. Východem se táhne Východokamčatský hřbet také s několika sopkami. Na severovýchodě se nachází Korjacké vrchy. Blízko Kamčatského zálivu leží Východní vulkanická plošina se sopkami Kronocká, Koriacká, Karymská, Řupanovská, Avačská, Mutnovská aj. Na Kamčatce se celkově nachází 160 sopek, z toho 28 je stále činných. Zároveň s nimi se na poloostrově

⁵¹ OČOVSKÝ A KOL., Štefán. *Malá zeměpisná encyklopédia ZSSR*. Bratislava: Obzor, 1977. ISBN 65-061-77, str. 324 – 326.

⁵² SHAHGEDANOVA, Maria. *The physical geography of northern Eurasia*. New York: Oxford University Press, 2002, xxii, 571 p. ISBN 01-982-3384-1, str. 431, 437.

⁵³ AKSENOVA, Marija. *Rossija: fizičeskaja i eknomičeskaja geografija*. 2. vyd. Moskva: Avanta, 2001, 700 s. ISBN 58-950-1027-X, str. 32, 621.

⁵⁴ KOŠTÁK, Martin, MAZUCH. Martin, ŠTĚPÁNEK, Pavel a SVOBODOVÁ, Jana. *Málo známá Kamčatka*. Praha: Academia, 2003, 198 s. ISBN 80-200-1130-7, str.8 – 10.

vyskytuje řada minerálních a terminálních pramenů (do 100 °C), gejzírů a jezer sopečného původu. Většina gejzírů leží ve Východním hřbetu.

Kamčatkou proudí stejnojmenná řeka o délce 758 km a vzniká soutokem dvou řek pramenících ve Středokamčatském hřbetu a vulkánu Bakening. Řeka Kamčatka ústí přes Kamčatský záliv do Tichého moře. Horní tok řeky odpovídá charakteristice horských řek. V období od května do září zde bývají povodně. Zamrzá v listopadu a rozmrzá znovu v květnu, ale v místech, kde působí horké prameny, Kamčatka nezamrzá po celý rok. V ústí řeky se nachází přístav Ust'-Kamčatsk, administrativní centrum Ust'-Kamčatského rajonu. Řeka je splavná od ústí 486 km. Dalšími většími řekami jsou Avača, Ozernaja, Boľšaja, Iča a Tigil'. Kromě jezer se zde také nachází mnoho jezer sopečného původu (Kronocké, Kurislké aj.).

Na Kamčatce je především tundra, zástupce živočichů můžeme zařadit do lesotundry a tundry a patří sem především soboli, lišky, sobi, vydry a medvědi. Na západním pobřeží žijí tuleni a krabi. Moře okolo Kamčatky jsou bohaté na ryby a velké množství mořských živočichů žije na pobřeží Komandorských ostrovů. Každoročně se ke kamčatským břehům vrací šest druhů tichomořských lososů.⁵⁵

Podnebí je ovlivněno Tichým oceánem. Obecně je podnebí na západě drsnější než na východě, na jihu je monzunové. Pohoří a severní pevninská část se vyznačují podnebím s kontinentálními znaky. Průměrné západní teploty jsou v únoru – 15 °C, na východě je to – 11 °C a v střední části – 16 °C. V srpnu teploty na západě dosahuje 12 °C, na východě 12, 5 °C a ve střední části 16 °C. V zimě v Centrální Kamčatské nížině klesne teplota na – 22 °C, v Petropavlovsku na – 10 °C. Na nejvyšších vrcholech se nachází ledovce. Ročně naprší v průměru 600 – 1000 mm. Kamčatku od podzimu sužují silné větry, které místní nazývají „purga.“

⁵⁵ QUAMMEN, David. *Kde vládou lososi*. National Geographic. 2009, č. 8, s. 40-67.

3 PODMÍNKY PRO VSTUP A POHYB

3.1 VÍZOVÁ POVINNOST⁵⁶

Vstup na území Ruské federace je podmíněn turistickým vízem a pozváním. Některé cestovní kanceláře zprostředkují cestovní vízum pro své klienty. Pokud účastník cestovního ruchu cestuje individuálně nebo zájezd pořádaný cestovní kanceláří nezahrnuje vyřízení víza, je nutné o ruské vízum žádat na ruských velvyslanectvích a konzulátech (v Praze, Brně a Karlových Varech). K této žádosti účastník cestovního ruchu musí přiložit voucher ruské cestovní kanceláře nebo pozvání k návštěvě Ruské federace od ubytovacího zařízení, fotografie, cestovní pas a cestovní zdravotní pojištění na celou dobu pobytu na území Ruské Federace. Při žádosti o udělení krátkodobého víza musí cestovní doklad platit minimálně šest měsíců po ukončení pobytu v Rusku.

Na některých územích Ruské federace se mohou turisté pohybovat jen se zvláštním povolením, které mohou získat u místně příslušné pobočky Federální migrační služby. Pohyb po Kamčatce je regulovaný a turisté si s předstihem musí zažádat o povolení ke vstupu.

Cizinci jsou také povinni hlásit místo svého pobytu na území Ruské federace a mít u sebe doklad o tomto ohlášení. Tento dokument si musí vyřídit nejpozději do tří dnů od příjezdu a ubytování. Při odjezdu se musí poté odhlásit. Přihlásit se a následně odhlásit je turista povinen na každém místě, kde stráví více než sedm dní. Při ubytování v ubytovacím zařízení, tyto povinnosti splní samotné zařízení. Registrace turistů se nevztahuje na cestování přes ruské území, například vlakem.

Vyřízení víza nejčastěji zabere od čtyř do deseti dnů. Standartní poplatek je 1720 Kč, za expresivní vyřízení si turista připlatí – 2730 Kč.⁵⁷

⁵⁶ Ministerstvo zahraničních věcí České republiky. [online]. [cit. 2015-03-15]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/evropa/rusko/cestovani/visa.html

⁵⁷ Vízum do Ruska. [online]. [cit. 2015-03-15]. Dostupné z: <http://www.vizumdoruska.cz/ceny-ruske-vizum>

3.2 DOPRAVA

Většina turistických kanceláří, jako například Esotravel, Adventura nebo cestovní kancelář PEPA, zaměřující se na lovecký turismus, zajišťují cestu na Kamčatku prostřednictvím letecké dopravy a letenka je samotnou součástí zájezdu. Tento druh dopravy má dnes velký potenciál. Kratší doba cesty a určitý komfort je pro většinu účastníků cestovního ruchu přijatelnější i za dražší cenu. S ohledem na další náročnost zájezdu na Kamčatku se letecká doprava jeví jako velmi dobré řešení, kterému dávají cestovní agentury a kanceláře přednost. Přímé letecké spojení z Prahy do Petropavlovsk neexistuje, je nutný přestup na letišti v Moskvě, Petrohradě, Novosibirsku, Krasnojarsku, případně v Chabarovsku. Cena letenky se liší v závislosti na cestovní agentuře. Zájezd, který zahrnuje letenku, je pro turistu více atraktivní i za cenu toho, že letenka může být dražší, než v případě, kdyby si let zařizoval sám.

Cestovní kanceláře by mohly využít také železniční dopravu, kterou by skombinovaly s leteckým spojením.⁵⁸ Přímé vlakové spojení z Moskvy do Petropavlovsk zabere necelé dva dny. Samotná cesta vlakem se dá považovat za ojedinělý zážitek. Nevýhodou se jeví delší doba cesty.

3.3 DOPRAVA NA MÍSTĚ

Na místě se turisté většinou přemísťují pěšky nebo terénními vozidly. Autoři knihy *Málo známá Kamčatka* zmiňují špatnou infrastrukturu Kamčatky. Autobusová doprava na Kamčatce není na mnohých místech dostatečná.⁵⁹ ⁶⁰ Čeští turisté musí být připraveni se přemísťovat především pěšky.

Některé cestovní kanceláře také nabízí možnost dopravy vrtulníkem. Tato služba patří obvykle k doplňkovým nabídkám zájezdu a dá se chápat jako adrenalinový zážitek.

Na Komandorské souostroví je nutné se dopravit lodí. Tento způsob dopravy může představovat pro turisty nevšední zážitek, je ale silně ovlivněný počasím a ročním

⁵⁸ Транссибирская магистраль. [online]. [cit. 2015-03-16]. Dostupné z: <http://www.transsib.ru/>

⁵⁹ KOŠTÁK, Martin, MAZUCH. Martin, ŠTĚPÁNEK, Pavel a SVO.BODOVÁ, Jana. *Málo známá Kamčatka*. Praha: Academia, 2003, 198 s. ISBN 80-200-1130-7, str. 8.

⁶⁰ KRNO, Svetozár. *Od prameňov Ussuri po kamčatské vulkány*. Bratislava: Karpaty-Infopress, 2007, 152 s. ISBN 978-80-968533-6-6, str. 140

obdobím. Na některé ostrůvky lze doplout jen za nejpříznivějších podmínek.

Závěr:

Kamčatka, podle těchto charakteristik, má předpoklady pro další rozvoj cestovního ruchu. V oblasti neprobíhají žádné války. Na hospodářství se odráží dnešní situace v Rusku a události spojené s nepokoji na Ukrajině. Kamčatka je ekonomicky činná v několika průmyslových odvětvích. Neporušená příroda může nalákat dostatek účastníků cestovního ruchu. Kamčatka se se svým rozmanitým klimatem řadí spíše do okruhu zájmu minoritních skupin – podnebí je kontinentální a na severu subarktické. Tichý oceán přispívá k rychlým změnám počasí. Mnohdy nepředvídatelné počasí může ovlivnit program zájezdu. S tímto by měly cestovní agentury a kanceláře počítat dopředu a případně sestavit náhradní program.

Z hlediska morfologických poměrů Kamčatka patří se svými vulkány spíše k extrémním oblastem, a proto se kanceláře a agentury mohou zaměřovat na ty účastníky, kteří dávají například přednost adrenalinovým dovoleným. Tento typ dovolených sebou nese větší riziko nebezpečí.

Co se týče reklam pro cestovní ruch na Kamčatce, je situace horší. V českém prostředí se Kamčatka nepropaguje jako turisticky atraktivní oblast. Na Kamčatce se nachází řada zajímavých památek, vinou slabé propagace nejsou dostatečně populární. Zájemci o sport se nemusí zaměřovat jen na zdolávání sopek a vulkánů – na Kamčatských vrcholcích se dá také lyžovat.

Zájezd na Kamčatku je náročný i z hlediska dopravy. Velká vzdálenost z Prahy do cílového Petropavlovsk se sebou přináší jistou míru nepohodlí, dlouhá cesta je také náročná na čas a peníze. Mezi jednotlivými atraktivitami se turisté přemísťují pěšky nebo za pomoci ruských terénních vozů. Nesmíme ani zapomenout na nutnost víza a jiných povolení

Na Kamčatce se turisté mohou ubytovat v ubytovacích zařízeních, při zájezdu, který obsahuje několikadenní pochod, musí nocovat pod širým nebem ve stanech.

Turisté na Kamčatce mají možnost ochutnat místní kuchyni, ale při pobytu v přírodě si turisté musí zajistit stravu vlastní péčí – vaření na ohni nebo vařiči. Některé cestovní kanceláře zajišťují kuchaře pro větší komfort svých zákazníků.

4 TURISTICKÉ ATRAKTIVITY

4.1 TURISTICKÝ POTENCIÁL

Kamčatka a její přilehlé ostrovy mají obrovský turistický potenciál, pomoc jim může zaměření se na svou cílovou skupinu účastníků cestovního ruchu. Kamčatka nabízí zájemcům především přírodní památky a možnosti pro aktivní turistiku. Turisté se zájmem o horolezectví mohou navštívit známé sopky a vulkány obdivovat krásné přírodní rezervace nebo se vykoupat v horkých pramenech. Sportovně zaměřením turisté mohou využít nabídky raftingu a potápění nebo se projet na koních. Na své si přijdou i sportovní lovci a rybáři.

Kamčatka může pro českého turistu představovat vzdálené a neprobádané místo. Na stránkách Kamčatského kraje⁶¹ si zájemce může vyhledat podrobné informace o historii, geografii a etnografii a prohlédnout si mapy různých oblastí. Je zde záložka s fotografiemi pro bližší seznámení s faunou a florou. Přes záložku s literaturou je možné si i stáhnout publikace o Kamčatce ve formátu pdf. Zájemce také může pokládat otázky ve fóru⁶², kde se také nachází mnoho užitečných informací ohledně kamčatské kuchyně nebo kulturních událostí. Pod fórum Туризм, отдых, путешествия по Камчатке je konkrétně určeno pro účastníky cestovního ruchu.

Nevýhodou těchto jinak velmi informativních stránek je jazyková bariéra. Tyto webové stránky nenabízí jinou volbu jazyka než ruštinu.

Stránka Visit Kamchatka oproti tomu má kromě ruštiny dvě jazykové volby – angličtinu a čínštinu. Tyto stránky jsou plně zaměřené na turismus a dovolenou na Kamčatce.

⁶¹ Камчатский край: краеведческий сайт. [online]. [cit. 2015-03-15]. Dostupné z: <http://www.kamchatsky-krai.ru/>

⁶² I Love Kamchatka.ru: Форум "Я люблю Камчатку". [online]. [cit. 2015-03-15]. Dostupné z: <http://www.ilovekamchatka.ru/>

4.2 SOPKY A VULKÁNY⁶³⁶⁴

Turisté mají na Kamčatce možnost navštívit řadu sopek a vulkánů, z nichž některé byly zařazeny do světového dědictví UNESCO. Cesta může začít od nejseverněji ležícího vulkanického pásu sopek, který tvoří 15 sopek. Z nich je šest sopek stále aktivních (Ključevská, Ploský Tolbačik, Bezymjanný, Šiveluč, Uškovský, Zarečný) a devět nečinných (Charčinský, Ostrý Tolbačik, Kámen, Krestovský, Sredný, Oválná a Ostrá Zimina, Velká a Malá Udina).

Jako královna kamčatských sopek se označuje sopka Ključevskaja s výškou 4750 m. Je to zároveň nejvyšší sopka nejen v Asii ale i Evropě. Ključevskaja je stále aktivní, od objevení Kamčatky v roce 1697 vybuchla 55 krát.

Na jih od ključevského pásu sopek se nachází Kronocká rezervace pojmenovaná podle nejvyšší aktivní sopky Kronocké. I zde se rozkládá řada činných sopek: Kizimen, Gamčen, Kichpinyč, Uzon.

Turisté mohou pokračovat dále na jih, kde leží karymská skupina vulkánů. Vulkán Karymský patří mezi nejaktivnější vulkány světa. Jižněji můžeme nalézt dzendursko-županovskou skupinu vulkánů, které dominuje vulkán Županovský.

Jediné velké město Kamčatky – Petropavlovsk – leží pod vulkány Avačinský, Korjacký a Viljučinský, které patří do korjacko-avačinské skupině.

Sopky a vulkány mohou obdivovat turisté se zájmem o přírodu. Existuje zde také možnost horolezectví, což ocení především sportovní turisté. Takové to využití volného času spadá do adrenalinových dovolených. Zájemci o zimní sporty mohou například využít komfortní horské lyžařské středisko Moroznaja. Lze zde lyžovat, jezdit na snowboardu, podniknout výlet na běžkách nebo se věnovat skialpinismu.

Vzhledem k tomu, že velké množství kamčatských sopek a vulkánů je stále aktivní, hrozí například nebezpečí úrazu. Cestovní kanceláře musí tento fakt brát v potaz a počítat s ním při organizaci těchto dobrodružných zájezdů. Tvorba těchto zájezdů je také

⁶³ KOŠŤÁK, Martin, MAZUCH. Martin, ŠTĚPÁNEK, Pavel a SVOBODOVÁ, Jana. *Málo známá Kamčatka*. Praha: Academia, 2003, 198 s. ISBN 80-200-1130-7, str. 13.

⁶⁴ SVOBODOVÁ, Jana. *Vulkány na Kamčatce: Poloostrov s největším počtem sopek na světě*. Vesmír. 2000, roč. 79, č. 5, s. 275-281.

ohraničena ročním obdobím – na jaře se probouzí medvědi a to znamená vyšší riziko pro turisty například při lyžování ve volném horském prostoru.

Zájezd by měl být veden průvodcem, který zná veškerá úskalí a hrozící nebezpečí.

Zájezd by také měl obsahovat veškerá povolení k pohybu na sopkách. Autoři knihy *Málo známá Kamčatka* zmiňují problémy spojené s pohybem po Kamčatce a množství nutných povolení. Někteří turisté ve snaze uniknout byrokracii volí individuální cestovní ruch.⁶⁵ Je nutné, aby průvodce zájezdu měl také vysokou úroveň ruského jazyka pro komunikaci s úředníky.

4.3 VODA KAMČATKY

Kurilské jezero vulkanického původu je součástí Kronocké přírodní rezervace. Turistům se zde naskytuje možnost rybaření.

Něrpičnoje jezero s 522 km² kromě obrovské plochy je atraktivní i výskytem tuleňů, kteří zde žijí.

Nejdelší **řeka Kamčatky** se stejným názvem (758 kilometrů) je pro místní obyvatele zdrojem ryb. Této skutečnosti mohou využít cestovní kanceláře a přilákat do oblasti turisty, kteří mají zájem o rybolov.

Na Kamčatce se vyskytuje až 150 skupin **horkých pramenů**. Mezi ty nejnavštěvovanější patří **Nalyčevské horké prameny**. Nalyčevské horké prameny nejsou jen turisticky atraktivním místem, ale slouží i místním obyvatelům k rekreaci. Autobusová linka z Petropavlovsk končí 20 kilometrů před vesnicí Pinačevo. Neexistuje žádné přímé spojení s vesnicí. Z vesnice je nutné ujít pešky cestu, která zabere dva dny. U pramenů se nachází kemp pro turisty a dřevěné domky, které slouží jako šatny a místo k odpočinku po koupání.

Ty nejoblíbenější prameny leží v blízkosti Petropavlovsk, což usnadňuje jejich dostupnost. Jsou to například **Viljučinské prameny** pod Viljučinskou sopkou a **vrchní paratunské**. Turisté zde mohou navštívit termální lázně Paratunka.

⁶⁵ KOŠŤÁK, Martin, MAZUCH. Martin, ŠTĚPÁNEK, Pavel a SVO.BODOVÁ, Jana. *Málo známá Kamčatka*. Praha: Academia, 2003, 198 s. ISBN 80-200-1130-7, str. 8.

Údolí gejzírů má velký turistický potenciál. Podobné nakupení gejzírů nalezneme pouze na několika místech. Turisty přitahují přírodní rarity a právě Údolí gejzírů mohou účastníkům cestovního ruchu nabídnout nevšední zážitek.

Tyto turistické atraktivity lákají mnoho účastníků cestovního ruchu. Jejich popularitu ovšem velmi snižuje nedostupnost a složitý pohyb po Kamčatce. Cestovní kanceláře by měly zajistit dopravu pomocí místních firem nebo soukromých osob.

Sportovci mohou také některé řeky sjet na raftu. S tím se váže určité nebezpečí – turisté by o něm měli být ponaučeni a tato aktivita by měla být prováděna za dozoru odborníků. Cestovní kanceláře zajišťují také možnost potápění, například na ostrově Starčikov nebo v kaňonu Opasnyj.

Kamčatské prameny obsahují velké množství minerálů, které mohou přilákat turisty se zájmem o léčebný turistický ruch.

4.4 PŘÍRODNÍ REZERVACE

Mezi turistická přírodní lákadla patří **Kronocká rezervace**. Tato přísně chráněná zóna není zcela dostupná turistům. Nabízí jim ovšem specifickou přírodní podívanou spjatou s vulkanismem. Sopky a vulkány vytvářejí podmínky pro řadu rostlin a živočichů.

Součástí Kronocké rezervace je i zoologická zahrada se 150 druhy zvířat. V rezervaci se vyskytuje velké množství medvědů.

Součástí zájezdu může být i **Korjajská rezervace**, která se nachází na severu poloostrova v údolí řeky Kujul. Turisté zde mohou obdivovat také tuleně.

Kamčatská příroda svou jedinečností může přilákat mnoho turistů. Hlavním problémem je pohyb po území, nutnost povolení, které je časově ohraničeno, a divoká zvěř, která v oblasti žije. Průvodci ani turisté se nemohou například v Kronocké rezervaci pohybovat se zbraní.⁶⁶ Cestovní kanceláře by měly vyškolit své průvodce a informovat zákazníky o nebezpečí. Zároveň by se při tvorbě zájezdu mělo dbát na trasu. Turisté by se měli pohybovat v místech, kde nehrozí přímý kontakt se zvířaty.

⁶⁶ KOŠŤÁK, Martin, MAZUCH. Martin, ŠTĚPÁNEK, Pavel a SVO.BODOVÁ, Jana. *Málo známá Kamčatka*. Praha: Academia, 2003, 198 s. ISBN 80-200-1130-7, str. 63.

4.5 LOVECKÝ CESTOVNÍ RUCH NA KAMČATCE ⁶⁷⁶⁸

Na Kamčatce mohou sportovní lovci lovit různou zvěř. Některé kanceláře nabízí specializované zájezdy zaměřené přímo na lov. Loví se především medvěd kamčatský, tetřev kamenáč, los kamčatský. Rybolovu se turisté mohou věnovat jak na moři, tak na řekách. Některé zájezdy obsahují možnost rybolovu například v Avačinském zálivu.

Lov a rybolov na Kamčatce je silně ovlivněn počasím. Časté deště a krátké léto mohou lovce odradit. Turistické kanceláře zařizují veškerá povolení týkající se lovu a střílení. Nutná je také dokumentace pro převoz zbraní. Pokud si turisté chtějí sebou vzít například lovecké psy, je nezbytné si zařídit veterinární vyšetření. Rybolov na Kamčatce je čistě záležitost sportovní. Ulovené ryby se pouští na svobodu nebo jsou určeny k okamžité spotřebě.

Tento specifický cestovní ruch se řadí ke dražším formám cestovního ruchu. Turisté platí za každý lov a další příplatky se odvíjí od toho, jestli byl lov úspěšný a zvíře bylo uloveno. Pro vývoz trofeje je nutné si vyřídit ruské doklady a doklady CITES.⁶⁹

4.6 KOMANDORSKÉ OSTROVY ⁷⁰⁷¹

Souostroví se skládá ze dvou větších ostrovů – Beringova ostrova a ostrova Mednyj. Okolo nich se nachází několik menších ostrůvků, z nichž nejznámější jsou ostrov Toporkov a Arij Kameň. V roce 1993 zde byla založena přírodní rezervace. Turisté mohou obdivovat osobitou faunu a floru, pobývají zde velké kolonie lachtanů. Součástí zájezdu může být i návštěva vesnice Nikolskoje, založené v roce 1825 rusko-americkou společností. Žijí zde Rusové a původní obyvatelé Aleuti. Ve vesnici se nachází obchody, restaurace, vlastivědné muzeum, nemocnice a klub s kinosálem.

Pohyb po ostrovech je podnebím a ročním obdobím a na některé menší ostrůvky lze

⁶⁷ Камчатский туристический портал: *Все о туризме и отдыхе на Камчатке*. [online]. [cit. 2015-03-15]. Dostupné z: <http://www.visitkamchatka.ru/kinds-tourism/winter-spring/hunting.php>

⁶⁸ Камчатский туристический портал: *Все о туризме и отдыхе на Камчатке*. [online]. [cit. 2015-03-15]. Dostupné z: <http://www.visitkamchatka.ru/kinds-tourism/summer-autumn/sport-fishing.php>

⁶⁹ HRDÝ, Miroslav. *Medvěd versus lovec*. In: Lidé a Země [online]. 2011. vyd. [cit. 2015-03-16]. Dostupné z: <http://www.lideazeme.cz/clanek/medved-versus-lovec>

⁷⁰ Командорские острова. [online]. [cit. 2015-03-15]. Dostupné z: <http://beringisland.ru/>

⁷¹ KAŠUBA, Vladimír a Vadim GIPPENREUTER. *Objevili sme Kamčatku?*. 1. vyd. Martin: Osveta, 1986. ISBN 70-013-86, str. 54 – 91

přistát jen při slunečném počasí.⁷²

5 CESTOVNÍ KANCELÁŘE V ČR

Cestovní kanceláře a agentury nabízí různé zájezdy na Kamčatku. Cestovní kancelář Čedok⁷³ prodává zájezd pro minimálně 10 osob na 12 dní, z čehož první a druhý den zabere přelet do Petropavlovsku s přestupem přes Moskvu a předposlední a poslední den trvá odlet zpět do České republiky. Turistům na pobyt na Kamčatce tak zbývá osm dní. Základem tohoto zájezdu je především pěší turistika a výstup na Mutnovskij a Gorelijskij vulkán. Zákazníci mají také možnost si zarybařit v Avačinském zálivu nebo se proletět helikoptérou nad údolím s gejzíry. Tyto zážitky si turisté musí připlatit, patří k fakultativním službám. Čedok využívá lodní dopravy, na určitá místa se turisté přemísťují terénními vozy. Strava je zajištěna v místních restauracích a při výšlapu zákazníci obdrží balíček s obědem. Čedok zajišťuje leteckou přepravu a veškerá povolení, součástí zájezdu ale není ruské vízum. Celková cena od osoby je 109 990 Kč.

Některé cestovní kanceláře a agentury se místo expedičních zájezdů zaměřují na jeden typ dovolené, například na dovolenou na horách v lyžařském centru. Cestovní kancelář PEPA⁷⁴ se specifikuje na určitou skupinku zákazníků – rybáře. Cena se odvíjí od výběru řeky, na které turisté chtějí rybařit. Rafting na řece trvá sedm dní. PEPA zajišťuje povolení k rybaření. Se svými klienty se průvodce setkává na letišti Petropavlovsku. To znamená, že si účastníci zájezdu musí sami zajistit dopravu na Kamčatku. Na této dovolené budou turisté nocovat ve stanech, jídlo se podává v kuchyňském stanu. Veškeré vybavení si mohou zapůjčit na místě.

Velmi podobný typ zájezdu vytváří firma Pro lov⁷⁵. Ta se zaměřuje na zákaznickou skupinu lovců. Zájezd se koná v zimních měsících, využívají se proto k přepravě sněžné

⁷² KAŠUBA, Vladimír a Vadim GIPPENREUTER. *Objavili sme Kamčatku?*. 1. vyd. Martin: Osveta, 1986. ISBN 70-013-86, str. 67

⁷³ Čedok: Cestovní kancelář. [online]. [cit. 2015-03-17]. Dostupné z: <http://www.cedok.cz/zajezdy/kamcatka/?TermID=8015&DepartureStationID=74&ScrollToRForm=True>

⁷⁴ PEPA. [online]. [cit. 2015-03-17]. Dostupné z: <http://www.rybolov.com/rusko/kamcatka/pruvodci-a-rafting/>

⁷⁵ Pro lov. [online]. [cit. 2015-03-17]. Dostupné z: <http://www.lovecke-cesty.cz/rusko-kamcatka/>

skútry nebo lyže. Pořadatelé si své klienty vyzvedávají v Moskvě. Lovci jsou letecky přepraveni do Petropavlovsk a poté autem do vesnice Anawgai. Do loveckého tábora je možné se přemístit jen za pomoci helikoptéry. V ceně není letenka z Prahy do Moskvy. Klientům firma zajišťuje veškerá povolení pro převoz zbraní a lov. Cena se odvíjí od toho, na jaké zvíře je lov pořádán. Zákazníci si přiváží své lovecké vybavení a stany na přenocování. V ceně je plná penze.

Mezi českými cestovními kancelářemi se vyjímá cestovní kancelář Nomád⁷⁶, která, na rozdíl od zbytku, nabízí na svých stránkách podrobné informace o Kamčatce a zájezdu. Případný zájemce se tak dozví více a tato exotická dovolená by ho mohla zaujmout. Na webové stránce nepíše jen o balíčku služeb, ale také zmiňuje a odůvodňuje náročnost cesty, doporučují očkování, popisují klimatické podmínky. Radí také se zabalením věcí na cestu. Tato kancelář počítá také s elektronickými zařízeními svých klientů a informuje je o jiném typu zásuvek v Rusku. Tento zájezd si vyžaduje 20 dní, během kterých má ovšem turista možnost navštívit řadu zajímavých památek. I když převažuje expediční charakter, součástí zájezdu je také například lov krabů. Turisté také navštíví blízké kamčatské ostrovy. Nocleh je zajištěn v ubytovacích zařízeních, jinak klienti přespávají ve stanech. Stravu si zaopatřují vlastní péčí.

Česká cestovní kancelář Akoulina⁷⁷ se specializuje na dovolené v Rusku. Její stránky jsou velmi přehledné a dobře zpracované. Na rozdíl od ostatních českých společností pořádá několik zájezdů na Kamčatku, celkově sedm. Každá dovolená zabírá od 9 do 12 dnů. Samotné zájezdy jsou velmi atraktivně pojmenovány – například Kamčatský kaleidoskop nebo Medvědi a 7 zázraků. Tyto názvy mohou zaujmout zákazníky a přinutit je rozkliknout si jednotlivé zájezdy. Šest zájezdů se koná v letních měsících (červenec a srpen), zájezd Zima na Kamčatce je věnován zimní dovolené. Tyto zájezdy zahrnují velkou skupinu potenciálních zákazníků. Někteří si mohou vybrat typicky adrenalinovou dovolenou na Kamčatce s výstupem na vulkány. Turisté, kteří nejsou zvyklí na vysokou náročnost, dají přednost Dobrodružné Kamčatce, kde je ubytování zajištěno v pohodlném hotelu. Akoulina se také zaměřuje na nezvyklou skupinu klientů – fotografy a umělce, pro které vytvořila fotoexpedici Pozitiva Kamčatky. Každý zájezd je popsán několika

⁷⁶ Cestovní kancelář Nomád. [online]. [cit. 2015-03-17]. Dostupné z: <http://www.nomad.cz/cs/expedice/22-901-kamcatka-sopky-divocina-a-tichy-ocean.html>

⁷⁷ Akoulina. [online]. [cit. 2015-03-17]. Dostupné z: <http://www.nomad.cz/cs/expedice/22-901-kamcatka-sopky-divocina-a-tichy-ocean.html>

úvodními slovy, které také mohou pozitivně působit na klienty.

Závěr:

Cestovní kanceláře v České republice by především měly využít marketingových postupů. Zájezdy, které nabízí, jsou zajímavé a mají potenciál oslovit zákazníky. Hlavní problém vidíme v nedostatečné propagaci. V dnešní moderní době představuje internet nejlepší možnost pro kontakt s potenciálními zákazníky. Cestovní kanceláře si mohou koupit místo pro reklamu na různých webech a propagovat tam své zájezdy.

Čeští turisté vnímají Kamčatku jako vzdálené exotické místo. Přiblížit by jim je měly webové stránky cestovních agentur a kanceláří. Důležitý je vzhled stránky zájezdu, ale také forma a styl prezentace. Pro přiblížení Kamčatky turistům doporučujeme podobně jako na stránkách cestovní kanceláře Nomád tuto oblast více popsat. Zákazníci by se měli v textu dobře orientovat. Některé cestovní kanceláře neměly u svých zájezdů uvedenou cenu (ta se zjistí až na vyžádání), což turisty může odradit.

Vztahy s potenciálními zákazníky může podpořit například uspořádáním výstavy. Cestovní kancelář Akoulina, která vytváří zájezd speciálně pro umělce a fotografy, může po návratu vystavit fotografie svých klientů a oslovit širší veřejnost. Kromě toho cestovní kanceláře mohou přispívat do tisku a zveřejňovat zajímavé reportáže z Kamčatky.

Vzdálenost Kamčatky představuje mnoha úskalí. Například se zájezd prodražuje o letenky a složitou dopravu na místě. Pro zatraktivnění těchto zájezdů musí cestovní kanceláře podpořit svůj prodej. Mohou například uspořádat soutěž nebo nabídnout dárkové poukazy (například na stan, rybářské vybavení apod.).

Většina cestovních kanceláří se zaměřuje na určitou skupinu zákazníků – například na milovníky dobrodružství, horolezce, lovce a rybáře. Tyto specifické skupiny se sdružují na různých diskuzních fórech, kterých se mohou cestovní společnosti také zúčastnit a přímo nabízet své zájezdy. Pokud chtějí také oslovit zákazníky, kteří dávají přednost méně adrenalinovým dovoleným, musí zajistit více komfortní ubytovací zařízení místo přenocování ve stanech, najmout vlastního kuchaře apod.

Cestovní kanceláře a agentury mohou zjistit preference svých zákazníků pomocí dotazníku.

6 SWOT ANALÝZA CR NA KAMČATCE

Získané informace o Kamčatce, závěry z předpokladů pro zdejší rozvoj cestovního ruchu a srovnání nabídky cestovních kanceláří využijeme v SWOT analýze, kterou předkládáme v následující tabulce. Zároveň bereme v potaz i nejnovější světové události, které celkově ovlivňují situaci v Rusku a česko-ruské vztahy.

Klady: – atraktivita Kamčatky – rozmanitost oblasti = různé možnosti – unikátní přírodní památky – specializované zájezdy – dobrá infrastruktura v ruské části	Zápory: – špatná infrastruktura na místě – vysoká cena zájezdů – nestálé počasí – velká vzdálenost od ČR – malá informovanost o území – vízová povinnost
Příležitosti: – rozšiřování možností zájezdů – zapojení dopravy do zájezdu jako součást cestovatelského zážitku – rostoucí zájem o nové destinace a alternativní zážitky – více klientů orientovaných na dobrodružství ⁷⁸ – větší zapojení informačních a komunikačních technologií	Hrozby: – nebezpečí spojená s pobytem v přírodě – vliv přírodních katastrof na kamčatský turismus – vysoké ceny ropy – situace na Ukrajině – světové sankce (mají za následek zdražení)

Kamčatka je velmi atraktivní oblast s nádhernou unikátní přírodou, která představuje pro českého turistu určité exotično. Rozmanité oblasti umožňují cestovním kancelářím a agenturám uspořádat specializované zájezdy a tím se zaměřit na určitou cílovou skupinu turistů. V ruské části je infrastruktura dobrá, což zpříjemní turistům

⁷⁸ HESKOVÁ, Marie. *Cestovní ruch pro vyšší odborné školy a vysoké školy*. Praha 1: Fortuna, 2006, 224 s. ISBN 80-7168-948-3, str. 208 - 209

alespoň částečně dlouhou cestu na Kamčatku. Bohužel situace v asijské části je horší, infrastruktura na Kamčatce není příliš rozvinutá. Na druhou stranu, zájemci například o dobrodružný cestovní ruch s tímto nepohodlím počítají. Kamčatka je také známá svým nestálým počasím a drsným podnebím, na což musí být i cestovní touroperátoři připraveni a mít v záloze alternativní plán. Některým turistům může vadit i vízová povinnost. Velká vzdálenost České republiky od Kamčatky neznamena jen namáhavou a dlouhou cestu do cílové oblasti, ale také prodražení zájezdu.

Některé zápory mohou cestovní kanceláře a agentury inovativně řešit. Dlouhá cesta na Kamčatku může sama o sobě představovat cestovatelský zážitek. V dnešní době roste zájem o nové nevšední destinace a Kamčatka se tímto může posunout do popředí mezi oblíbené dovolené. Dříve minoritní skupina zájemců o dobrodružný cestovní ruch se zvětšuje. Kamčatka právě pro ně představuje ideální místo. V dnešní době cestovní kanceláře a agentury mohou více komunikovat se svými klienty, využít reklamy na internetu a popřípadě potenciální klienty samy vyhledávat na diskuzních fórech a jiných sociálních platformách.

Kamčatka se svou divokou přírodou představuje i určitá nebezpečí – turisté se musí mít na pozoru před divokými zvířaty, lezení po sopkách a vulkánech se také může zvrtnout. Příroda sama o sobě má velký vliv na cestovní ruch na Kamčatce. Kromě domácích záležitostí cestovní ruch na Kamčatce podléhá i světovým událostem. Vysoké ceny ropy mohou zdražit zájezd. Situace na Ukrajině nejenže přináší další zdražení kvůli sankcím, ale také zhoršuje pohled českých turistů na celé Rusko a tím i na Kamčatku.

ZÁVĚR

Ve své práci se zabýváme Kamčatkou z pohledu českých cestovních kanceláří, které chtějí získat více zákazníků. V úvodu pracujeme s teoretickými východisky práce. Poznatky, které nám poskytla odborná literatura, jsme následně aplikovali na vybrané území. Identifikovali jsme možnosti cestovního ruchu na Kamčatce, účastníky a služby, které budou využívat. Jde o ty turistické účastníky, kteří se na území zdržují delší dobu. Kamčatka svou divokou přírodou láká především zájemce o sportovní, lovecký, dobrodružný a přírodní cestovní ruch.

Kamčatku jsme vnímali z pohledu cestovní kanceláře, a proto jsme v teoretické části definovali cestovní kanceláře a agentury a také jsme určili typy zájezdů, které budou na Kamčatce převažovat – zájezdy rekreační, kulturně-poznávací, sportovní a lovecké.

Dále jsme popsali základní fakta o území a zvláště jsme se věnovali podmínkám pro vstup a pohyb a dopravě, což je jedna z věcí, které mohou být považovány za ztěžující okolnost pro rozvoj turismu na Kamčatce. V praktické části jsme dokázali, že Kamčatka splňuje mnoho kritérií pro další rozvoj turismu. Spadá ovšem do kategorie forem cestovního ruchu, o které mají zájem spíše minoritní skupiny. Hlavními problémy jsou extrémní přírodní podmínky, náročná doprava na místo, špatná infrastruktura.

Také jsme nastínili turistický potenciál Kamčatky, která toho může nabídnout mnoho různým skupinám klientů – jsou zde vulkány a sopky, velké množství vodní plochy, která se dá využít nejen pro sportovní účely, ale také k relaxaci v termálních pramenech. Nádherná příroda je stvořená k expedičním zájezdům a výskyt divoké zvěře přiláká lovce a rybáře. Turistický potenciál se nesoustředí jen na území poloostrova, ale klienti mohou také navštívit přilehlé ostrovy.

Jedním z našich cílů byl také návrh k zlepšení a k zatraktivnění zájezdů. Nejdříve jsme vybraly několik cestovních kanceláří a našli chyby, které snižují zájem klientů o Kamčatku. Dále jsme navrhli několik postupů ke zlepšení – kanceláře by měli klást větší důraz na internetovou reklamu, být více aktivní a samy se spojovat s potenciálními zákazníky pomocí různých sociálních stránek, zlepšit a zpřehlednit své stránky o zájezdech na Kamčatku. V neposlední řadě, k podpoře prodeje svých produktů, mohou například nabízet dárkové poukazy nebo uspořádat fotografickou soutěž, aby vzdálenou a neznámou Kamčatku lépe představili svým klientům.

Do SWOT analýzy jsme zařadili získané poznatky z předešlých kapitol, ale brali jsme také v potaz nynější světovou situaci. Výsledky jsme popsali za tabulkou. Tato SWOT analýza nám odpovídá na otázku, kterou jsme si položili v úvodu práce – Může se Kamčatka řadit mezi atraktivní turistické destinace i přes svou vzdálenost od České republiky? Podle nejnovějších trendů v cestovním ruchu se do popředí zájmu dostanou netradiční a méně známé destinace, mezi které se Kamčatka může řadit. Obrovskou vzdálenost a nepohodlnou dopravu mohou kanceláře různě kompenzovat. Za největší hrozbu pro další rozvoj cestovního ruchu na Kamčatce považujeme zvyšování ceny ropy, což může zájezdy ještě více zdražit, a také situaci na Ukrajině, která má dopad na celkové česko-ruské vztahy.

РЕЗЮМЕ

Предлагаемая работа посвящена теме Камчатка в качестве объекта туризма. Наша работа состоит из шести частей, включая введение, заключение, резюме на русском языке и библиографию. Главными целями нашей работы являются идентификация структуры туризма на Камчатке, оценка туристического потенциала Камчатки и условий для развития туризма в этой области на основе теории туризма, сравнение туров, предлагаемых чешскими туристическими агентствами, и предложение маркетинговых стратегий для улучшения данных туров. Мы спрашивали, может ли Камчатка относиться к привлекательным детонациям несмотря на расстояние от Чешской Республики? Полученной информацией мы использовали в SWOT анализе. Результаты нашего анализа и другая информация была в дальнейшем использована для оценки будущего туризма в области. Специальная литература предоставляет для нас теоретическую базу для основных понятий туризма и туристического маркетинга.

Первая глава посвящена теории туризма, мы сосредоточились на основную информацию. Общей теорией туризма занимаются разные авторы: Broman, Hunziker, Krapfa, Kašpar, Indrová, Wokoun. Nejdл и Palatková занимаются маркетингом туризма. Одна дефиниция туризма не существует, но все приведённые дефиниции имеют общие черты – временный характер смены места жительства, транспорт участников из места жительства в место временного проживания, путешествие без цели наживы, туризм является причинной социологической деятельности (получение новых впечатлений, создание новых отношений между людьми) и у него также экономический аспект (напр., употребление материальных и нематериальных активов в сфере туризма). Наоборот, в дефиницию туризма не входит временное изменение места жительства с целью работы или долгосрочная миграция.

В работе объясняется значение терминов, относящихся к туризму, как посетитель, турист, резидент, постоянный житель, и также терминов из типологии туризма. В случае Камчатки говорится только о двух типах участников туризма – турист и посетитель. Однодневный посетитель исключён из отбора, так как мы принимаем в внимание географическое положение Камчатки, и следовательно, необходимость ночлега в размещении. По типологии социолога Cohen из 1979 г.

к потенциальным участникам туризма на Камчатке принадлежат также турист-первооткрыватель и турист-бродяга.

В нашей работе мы занимаемся только видами туризма, которые реализуются на Камчатке. Речь идёт о спортивном, охотничьем, экстремальном и природном туризме. Спортивный туризм направлен на укрепление физической выносливости и здоровья. Он включает в себя трекинг, альпинизм, катание на горном велосипеде, пеший туризм, кемпинг и ряд других специфических видов спорта. К охотничьему туризму относятся туры, ориентированные на охоту или рыбалку в реках, озерах и морях. Экстремальный туризм специализируется на люди, которые активно ищут опасные виды деятельности, в которых они могут проверить свое физическое и моральное сопротивление. Участники природного туризма мотивированы интересом к природе, они хотят посетить охраняемые природные территории и заповедники. Эти туристы наблюдают и фотографируют растения и животных.

В главе рассматриваются туристические услуги, организованное питание и транспортное обслуживание. Участники туров на Камчатку будут питаться в ресторане, но в многих случаях они также будут использоваться неорганизованным питанием. Им придётся приготовить еду на плитке. Они будут переночевать в отелях и гостиницах. В России отели классифицируются по звёздам. По разным критериям и качеству оборудования (местоположение и внешний вид отеля, окрестности, количество этажей, доступность лифта, ...) и услуг они могут получить от одной до пяти звёзд. Участники туризма на Камчатке будут использоваться всеми видами транспорта, приведёнными в теоретической части – железнодорожные, дорожные, воздушные и водные виды транспорта.

В статье Условия для развития туризма описываются разные группы факторов, влияющих на туризм. Мы характеризовали объективные факторы, касающиеся политической и экономической ситуации. К субъективным факторам относится мотивация к участию в туризме. Здесь занимает большую роль реклама и пропаганда с целью привлечь туристов к посещению. Следующие группы также важны – условия локализации, которые в себя включают природные условия и климат данной области. Условия морфологии влияют на выбор туров. Области с опасной природой, высокими горами и вулканами обычно не подходят для большинства туристов и меньшинство участников им даёт первенство. На развитие туризма

влияет также количество культурных достопримечательностей. Места, богатые культурными, спортивными и другими программами, являются популярными для туристов. В последнюю группу входит транспорт, проживание и питание.

В статье мы обсуждаем турагентства и предлагаемые ими услуги. Турагентства организуют туры рекреационные, культурные и образовательные, спортивные и охотничьи. Мы рассматриваем турагентства из точки зрения маркетинга. В следующей главе мы описываем маркетинг туризма и практики маркетинга. Турагентства используются маркетинг-миксом 4Р.

Вторая глава работы дает основную информацию о Камчатке, чтобы познакомиться с этой областью, прежде всего с её географией, социально-культурной и политической ситуацией и её историческим прошлым. Камчатка располагается на северо-востоке азиатской части Русской Федерации и занимает 370 квадратных километров. Камчатка – огромная область с горными хребтами, равнинами на побережье и вулканами. Полуостров на западе граничит с Охотским морем, на востоке с Беринговым морем и Тихим океаном. На востоке находятся Командорские острова и Карагинский остров. Между Камчаткой и Японскими островами лежит вулканические Курильские острова. Камчатский край является федеральным субъектом Российской Федерации и принадлежит Дальневосточному федеральному округу. Край в себя включает Командорские острова и Карагинский остров. Камчатский край на северо-западе граничит с Магаданской областью и на севере с Чукотским автономным округом. Камчатка является домом для приблизительно 319 864 жителей (этнических русских, украинцев, коряков, татар и белорусов). Коренные народы, эвенки, умирают. Открытие Камчатки соединяется с именем Владимир Атласов, который в 1697 г. пришёл со своими казаками на Камчатку. Главный административный и культурный центр – Петропавловск-Камчатский. В 1745 г. здесь был основан порт. Город находится на стратегическом месте под вулканами. Другие города Камчатки – Усть-Камчатск и Елизово. На Камчатке существует мирная политическая ситуация, нет никаких войн.

Из точки зрения условий для развития туризма, Камчатка относится к менее популярным дестинациям. Камчатка известна своими вулканами – 29 из них действующие. Самый большой вулкан – Ключевская сопка. Множество минеральных источников, гейзеров и вулканических озер находится на полуострове.

На Камчатке в основном тундра и главными представителями животных являются соболь, лисица, олень, медведь и выдра. На западном побережье живут тюлени и крабы. Моря около Камчатки богаты рыбами и морскими животными. Тихий океан влияет на климат. Климат является более суровым на западе, муссонный климат преобладает на югу. Горы и серая часть характеризуются континентальным климатом. Средние западные температуры состоят в феврале - 15 °С, на востоке - 11 °С, в центральной части - 16 °С. В августе на западе 12 °С, на востоке 12,5 °С, в центральной части 16. Зимой в Центральной Камчатской низменности температура падает до - 22 °С, в Петропавловске до - 10 °С. Среднегодовое количество осадков – 600 – 1000 мм. Камчатка с осени страдает от сильных ветров, которые местные жители называют "Пурга".

Третья глава посвящена визам и транспорту. Въезд на территорию Российской Федерации обусловлен необходимой туристической визой и приглашением. Некоторые турагентства устраивают визу для своих клиентов. По нашему мнению, это решение большинство туристов предпочитает. Большинство турагентств обеспечивают транспорт на Камчатку самолетами и билет является частью тура. Прямой рейс из Праги в Петропавловск не существует, необходимо является пересаживаться в Москве, Санкт-Петербурге, Новосибирске, Красноярске или Хабаровске.

На Камчатке туристы в основном ходят пешком или используются внедорожниками. Авторы книги „Málo známá Kamčatka“ отмечают плохую инфраструктуру Камчатки. Туры могут в себя включать лет вертолетом или водный транспорт.

У Камчатки огромный туристический потенциал. Камчатка предлагает заинтересованным в первую очередь природные достопримечательности и возможности для активного отдыха. Туристы могут посетить ряд вулканов, некоторые из них были включены в список Всемирного наследия ЮНЕСКО. Известные вулканы: Ключевская сопка, Кроноцкая сопка, Карымская сопка, Жупановский вулкан, Авачинская сопка, Корякский вулкан, Вилуйский вулкан, ... Много из них, до сих пор, действующие. Туристы могут восторгаться природой, но те, которые интересуются спортом, могут заниматься альпинизмом или катанием на лыжах в горнолыжном курорте Морозная.

Туристы могут посетить красивые озера Камчатки, например, Курильское и Нерепичное озера. Заинтересованные в рыбалке могут рыбачить здесь. Спортсмены и любители адреналина могут заниматься рафтингом. Камчатские источники богаты большим количеством минералов и могут привлечь туристов, интересующихся терапевтическим туризмом.

К туристическим искушениям относятся природные достопримечательности, например, Кроноцкий и Корякский заповедники. Частью Кроноцкого заповедника является зоопарк. Главные проблемы заключаются в передвижении по территории – разрешения необходимы. Гиды и туристы не могут, например, двигаться с оружием в Кроноском заповеднике, несмотря на присутствие диких животных

Спортивные охотники могут на Камчатке ловить различных животных: медведей, тетеревов, лосей. Рыбалка осуществляется на море и на реках. Некоторые турагентства предлагают специализированные туры с акцентом на охоте. Охота и рыбалка на Камчатке сильно зависят от погоды. Этот специфический туризм относится к самым дорогим видам туризма.

Частью тура может являться поездка на Командорские острова, где находится природный заповедник. Перемещение вокруг островов входит под влияние климата.

После анализа предложения туров чешских турагентств мы пришли к выводу, что турагентствам придётся больше использоваться маркетинговой практикой. Основную проблему мы видим в отсутствии рекламы. Турагентства могут купить место для рекламы на различных сайтах и пропагандировать свои туры. Чешские туристы воспринимают Камчатку как экзотическое и дистанционное место. Чтобы познакомить своих потенциальных клиентов с этой областью, турагентства должны улучшить свои веб сайты. Отношения с потенциальными клиентами турагентства могут поддерживать, например, организацией выставок фотографий туристов, вернувшихся из Камчатки, с целью заинтересовать широкую аудиторию. Туры на Камчатку дороги, поэтому турагентства могут провести конкурс или предложить подарочные ваучеры (например, палатки, рыболовные снасти, и т.д.). Турагентства могут активно искать новых клиентов на различных форумах и узнать предпочтения своих клиентов с помощью вопросника.

Последней частью нашей работы является SWOT анализ. В данную анализу мы включили знания из предыдущих глав, но мы также приняли во внимание нынешнюю ситуацию. Результаты анализа помогает ответить на вопрос, поставленный во введении. Согласно последним тенденциям в области туризма, более популярными станут менее известные и нетрадиционные области. Огромное расстояние и неудобный транспорт агентства могут компенсировать по-разному. Самой большой угрозой для дальнейшего развития туризма на Камчатке мы считаем увеличение цен на нефть и ситуацию на Украине, которая имеет влияние на общие чешско-российские отношения.

LITERATURA

Knižní zdroje:

1. KOTLER, Philip a KELLER, Kevin Lane. *Marketing management*. Praha: Grada Publishing, 2007. ISBN 978-80-247-1359-5.
2. HESKOVÁ, Marie. *Cestovní ruch pro vyšší odborné školy a vysoké školy*. Praha 1: Fortuna, 2006, 224 s. ISBN 80-7168-948-3.
3. INDROVÁ, Jarmila a kol. *Cestovní ruch: [základy]*. Vyd. 2. přeprac. V Praze: Oeconomica, 2009, 121 s. ISBN 978-802-4515-694.
4. DROBNÁ, Daniela a Eva MORÁVKOVÁ. *Cestovní ruch: pro střední školy a pro veřejnost*. 1. vyd. Praha: Fortuna, 2004, 205 s. ISBN 80-716-8901-7.
5. HRALA, Václav. *Geografie cestovního ruchu*. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 2000, 110 s. ISBN 80-245-0099-X.
6. WOKOUN, René a Jiří VYSTOUPIL. *Geografie cestovního ruchu a rekreace I*. Praha 1: Státní pedagogické nakladatelství, 1987, 250 s. ISBN 17-205-87.
7. JAROLÍMKOVÁ, Liběna. *Informatorium pro studenty oboru cestovní ruch*. Praha: Oeconomica, 2009, 84 s. ISBN 978-80-245-1612-7.
8. PALATKOVÁ, Monika. *Mezinárodní cestovní ruch: analýza pozice turismu ve světové ekonomice, význam turismu v mezinárodních ekonomických vztazích, evropská integrace a mezinárodní turismus : význam turismu v mezinárodních ekonomických vztazích : evropská integrace a mezinárodní turismus*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, 221 s. ISBN 978-80-247-3750-8.
9. HORNER, Susan a John SWARBROOKE. *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času: [aplikovaný marketing služeb]*. Praha: Grada, c2003, 488 s. ISBN 80-247-0202-9.
10. KOŠTÁK, Martin, MAZUCH. Martin, ŠTĚPÁNEK, Pavel a SVOBODOVÁ, Jana. *Málo známá Kamčatka*. Praha: Academia, 2003, 198 s. ISBN 80-200-1130-7.
11. KAŠUBA, Vladimír a Vadim GIPPENREUTER. *Objevili sme Kamčatku?*. 1. vyd. Martin: Osveta, 1986, 188 s.
12. KRNO, Svetozár. *Od prameňov Ussuri po kamčatské vulkány*. Bratislava: Karpaty-Infopress, 2007, 152 s. ISBN 978-80-968533-6-6.
13. MERVART, Michal. *Doprava v cestovním ruchu*. Vyd. 1. V Praze, 2011, 75 s. ISBN 978-80-85970-70-8.
14. NEJDL, Karel. *Management destinace cestovního ruchu*. Vyd. 1. Praha: Wolters

Kluwer Česká republika, 2011, 204 s. ISBN 978-80-7357-673-8

15. OČOVSKÝ A KOL., Štefán. *Malá zemepisná encyklopédia ZSSR*. Bratislava: Obzor, 1977. ISBN 65-061-77, str. 326
16. HEANEY, Dominic. *The Territories of the Russian Federation*. 1999. vyd. London: Routledge, 2007. ISBN 978-185743-418-7
17. AKSENOVA, Marija. *Rossija: fizičeskaja i eknomičeskaja geografija*. 2. vyd. Moskva: Avanta, 2001, 700 s. ISBN 58-950-1027-X.
18. SHAHGEDANOVA, Maria. *The physical geography of northern Eurasia*. New York: Oxford University Press, 2002, xxii, 571 p. ISBN 01-982-3384-1.

Periodika:

1. QUAMMEN, David. *Kde vládnu lososi*. *National Geographic*. 2009, č. 8, s. 40-67.
2. SVOBODOVÁ, Jana. Vulkány na Kamčatce: *Poloostrov s největším počtem sopek na světě*. *Vesmír*. 2000, roč. 79, č. 5, s. 275-281.

Internetové zdroje:

1. Менеджмент туризма. [online]. [cit. 2014-11-17]. Dostupné z: http://vfmgui-tourism.ru/sistema_upravleniya_turizmom_33/gostinicy_372/standartnaya_klassifika_ciya_sredstv_razmescheniya_turistov_373/index.html
2. Поиск Закона: правовой портал. [online]. [cit. 2014-11-17]. Dostupné z: <http://poisk-zakona.ru/99908.html>
3. Трипадвизор. [online]. [cit. 2014-11-17]. Dostupné z: http://www.tripadvisor.ru/ShowUserReviews-g298492-d6351430-r218560762-MakkamBurger-Petropavlovsk_Kamchatsky_Kamchatka_Krai_Far_Eastern_District.html
4. Kamstat. [online]. [cit. 2014-12-09]. Dostupné z: <http://www.kamstat.ru/public/DocLib3/%D0%9A%D0%B0%D0%BC%D1%87%D0%B0%D1%82%D1%81%D0%BA%D0%B8%D0%B9%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%B5%D1%81%D0%BA%D0%B8%D0%B9%20%D0%B5%D0%B6%D0%B5%D0%B3%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D0%BA,%202009.pdf>
5. ПИРАГИС, Александр Петрович. Piragis. *ПИРАГИС, Александр Петрович*.

- [online]. [cit. 2014-12-09]. Dostupné z: <http://www.piragis.ru/publikatscii-po-istorii-kamchatki/administrativnoe-podchinenie-kamchatki-1697-2007.html>
6. I Love Kamchatka.ru: *Форум "Я люблю Камчатку"*. [online]. [cit. 2015-03-15]. Dostupné z: <http://www.ilovekamchatka.ru/>
 7. Камчатский край: краеведческий сайт. [online]. [cit. 2015-03-15]. Dostupné z: <http://www.kamchatsky-krai.ru/>
 8. Камчатский туристический портал: *Все о туризме и отдыхе на Камчатке*. [online]. [cit. 2015-03-15]. Dostupné z: <http://www.visitkamchatka.ru/kinds-tourism/winter-spring/hunting.php>
 9. Камчатский туристический портал: *Все о туризме и отдыхе на Камчатке*. [online]. [cit. 2015-03-15]. Dostupné z: <http://www.visitkamchatka.ru/kinds-tourism/summer-autumn/sport-fishing.php>
 10. Командорские острова. [online]. [cit. 2015-03-15]. Dostupné z: <http://beringisland.ru/>
 11. Ministerstvo zahraničních věcí České republiky. [online]. [cit. 2015-03-15]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/evropa/rusko/cestovani/visa.html
 12. HRDÝ, Miroslav. *Medvěd versus lovec*. In: *Lidé a Země* [online]. 2011. vyd. [cit. 2015-03-16]. Dostupné z: <http://www.lideazeme.cz/clanek/medved-versus-lovec>
 13. Транссибирская магистраль. [online]. [cit. 2015-03-16]. Dostupné z: <http://www.transsib.ru/>
 14. Čedok: Cestovní kancelář. [online]. [cit. 2015-03-17]. Dostupné z: <http://www.cedok.cz/zajezdy/kamcatka/?TermID=8015&DepartureStationID=74&ScrollToRForm=True>
 15. PEPA. [online]. [cit. 2015-03-17]. Dostupné z: <http://www.rybolov.com/rusko/kamcatka/pruvodci-a-rafting/>
 16. Pro lov. [online]. [cit. 2015-03-17]. Dostupné z: <http://www.lovecke-cesty.cz/rusko-kamcatka/>
 17. Cestovní kancelář Nomád. [online]. [cit. 2015-03-17]. Dostupné z: <http://www.nomad.cz/cs/expedice/22-901-kamcatka-sopky-divocina-a-tichy-ocean.html>
 18. Akoulina. [online]. [cit. 2015-03-17]. Dostupné z: <http://www.akoulina.cz/rusko/poloostrov-kamchatkaocina-a-tichy-ocean.html>

ANOTACE

Příjmení a jméno: Hussianová Hana

Název katedry a fakulty: Katedra slavistiky. Filozofická fakulta.

Název bakalářské práce: Kamčatka – objekt cestovního ruchu

Vedoucí bakalářské práce: Prof. PhDr. Pechal, CSc.

Počet stran: 43

Počet příloh: 0

Počet titulů použité literatury: 20

Počet internetových zdrojů: 18

Klíčová slova: cestovní ruch, cestovní agentury a kanceláře, účastníci cestovního ruchu, Kamčatka, turistické atraktivity, marketing, předpoklady rozvoje, sopky, vulkány, Petropavlovsk

Práce je věnována Kamčatce z pohledu cestovního ruchu a cestovních kanceláří nebo agentur. V práci jsou identifikovány možnosti cestovního ruchu na Kamčatce a hodnocen turistický potenciál na základě teorie cestovního ruchu. Území je zkoumáno z geografického a sociálně-kulturního hlediska a blíže definováno, důraz je kladen na obtížnou dopravu. Zajímavé turistické atraktivity jsou popsány. V práci jsou porovnávány nabídky cestovních kanceláří a agentur a návrhy na jejich zlepšení. V závěru je provedena SWOT analýza.

This Bachelor's thesis deals with Kamchatka as a subject of tourism and travel agencies. In the Bachelor's thesis, the tourism structure in Kamchatka is identified and the potential for tourism is evaluated on the grounds of the theory of tourism. The area is examined on the basis of geographical and socio-cultural points of view, and is further defined; the emphasis is put on the complicated travelling to the area. Interesting tourist attractions are described. In the thesis, offers by travel agencies are compared and proposals for their improvement are included. In the end, a SWOT analysis is conducted.